

Susekta Slapta Bombų Dirbtuvė

Eksplodavo Bomba Prie Teismo Buto Brooklyn

Pražūtingi Potviniai Lenkijoje

SMARKI BOMBA EKSPLODAVO BROOKLYNE.

Rugsėjo 5 d., 1:50 val. ryte smarki eksplozija sukratė Brooklyn apylinkę, kurioje stovi valdiški namai. Eksplozija buvo tokia smarki, kad daugelio aplinkinių namų langai išbyrėjo, tačiau nieko nesužeidė ir neužmušė, nes tokiu laiku žmonių arti nebuvo. Tačiau tulas žmogus matęs bėgančius du vyrus iš tos vietos, kur eksplozija įvyko.

Atvykus policija surado liekanas bombos, kuri buvo padėta tarpe aukštesniojo teismo buto ir valdiškų rekordų namo. Visai artimai stovi miesto Rotužė, Akių ir Ausų Ligoninė ir kiti valdiški ir visuomeniniai namai.

SUSEKTA SLAPTA BOMBŲ DIRBTUVĖ

I valandą laiko po eksplozijos policija susekė apšepusiam muriniam name gyvenančius bombų išdirbėjus, kurių kambariuose rasta dvi baigiamos daryti bombos ir užtektinai medžiagos dar dešimčiai bombų. Šitas namas stovi tik keturi bloškai nuo įvykusios eksplozijos vietos, 52 State St., Brooklyn. Eksplovavusi bomba ir dirbamos bombos yra tikrų ekspertų darbas, nes tai yra pragariškos mašinos, kurių eksplozavimo laikas nustatomas su pagalba laikrodžio įdėto juse.

Taip pat tuose namuose rastas pilna medinė dėžė anarhistinės literatūros ir platus susirašinėjimas, kuris parodo, kad du tuose namuose gyvenanti vyrai ką tik užbaigę platų apvažinėjimą po Jungtines Amerikos Valstijas. Atrasta New Yorko miesto žemlapiai su pažymėjimais pačių svarbiausių punktų, kurie apvesti pašėliu ir policija mano pažymėti bombardavimui. Tokiu būdu pažymėta subvrij stotys, Grand Central Terminal gelžkelio stotis, Times Square vieta, kur yra pati New Yorko širdis. Taipgi tokiu pat būdu pažymėta New Jersey valstijoje gelžkelių tiltai.

Sąryš su šia eksplozija ir surasta bombų dirbtuvė, suareštuota šeši jauni vyrai: Mario Medreno, meksikietis 24 metų amžiaus, Jesus Silvia, meksikietis 24 m., Julian de Hoyas portorikietis 25 m., Eugenio Fernandez kubietis 26 m.; jie visi keturi atrasti tam pa-

čiam name, kur bombos buvo dirbamos. Taipgi suareštuota Victor Fern meksikietis 22 m. ir Jose Roa Christozal meksikietis 25 metų; pastarieji du suimti kitoje vietoje — 10-12 Emmet Place. Pirmieji trys laikomi kalėjime be teisės juos išimti po kaucija ir vedama tolimesnis tardymas. Policija susekė, kad šitie visi suareštuotieji labai dažnai mainė savo gyvenimo vietą ir yra gyvenę skirtinguose miestuose ir gana tolimose vieta nuo kitos vietos. Spėjama, kad šis susekimas gali priversti prie atidengimo plačios visoje šalyje veikiančios bombistų organizacijos.

PRAŽUTINGI POTVINIAI LENKIOJO.

Varšava. — Gauta iš potvynio palieštų vietų pietų Lenkijoje pranešimai rodo, kad daugiau kaip 180 žmonių žuvo ir apie dešimt tūkstančių kitų liko be pastogės. Kuty miestais sunaikintas, tvirtovės miestai Przemysl užlietas. Tvanai siaučia per ištisus 150 mylių, nuo Przemyslio ir Samboro šiaurėj iki Rumunijos sienos. Smarkios liutys, pagimdžiusios potvynius, vis dar nesiliauja.

Londonas. — Gautas iš Lenkijos per Vienną pranešimas sako, kad tvanai pietų Lenkijoje esą daug katastrofingesni, ne kad pirmesni pranešimai skelbė. Apie 200 kaimų ir miestelių esą užlieta ir iki šiol daugiau kaip 300 žmonių žuvę. Liutys vis nesiliauja.

PERŠAUTAS AMERIKOS KONSULATO SEKRETORIUS.

Bertinas. Beeinanti parkė su savo žmona iš užpakalio peršovė Amerikos konsulato Dresdene sekretorių vokietai Emil Steger. Užpuolikas pabėgo. Dresdene policija mano, kad užpuolimas yra politinio pobūdžio ir padaryta sąryš su Sacco-Vanzetti nužudymu. Nušautasis nugabenta ligoninė ir sakoma pasveiks.

PRASIDĖJO TAUTŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS.

Rugsėjo 6 d. prasidėjo Genevoje Tautų Sąjungos aštuntasis metinis suvažiavimas, kurio pirmininku išrinktas Uruguajaus atstovas Alberto N. Guani. Šiame suvažiavime šešios valstybės, kurios vis dar laiko-

mos Sąjungos nariais nedalyvauja. Toms valstybėmis yra: Argentina, Bolivija, Brazilija, Hondurasas, Peru ir Ispanija. Prieš suvažiavimą stovi visa eilė svarbių tarptautinių klausimų aptarimui.

RENGIAMA DIDESNĖ PRIESPAUDA.

Artimoje ateityje Italija italams bus kaip kalėjimas, kuomet bus įvestas naujas bausminis kodeksas, koks baigtas gaminti. Tą kodeksą sudaro 600 straipsnių. Be valdžios leidimo nei vienam italui nebus galima apeisti Italijos. Už tai skiriamos aštrios bausmės. Svetur nusižengę Italijai italai ir neitalai taip pat bus aštriai baudžiami, kuomet jie pakliūs į italų autoritetų rankas.

POTVINIŲ NUOSTOLIAI.

Oficialiai paskelbta, kad didysis Mississippi klonio potvynys pasiėmė 225,000 naminių gyvulių — arklių, mulų, karvių ir kiaulių. Tiek jų prigrė.

Skaičius žuvusių paukščių — vištų, ančių, žąsų ir tt. — siekia virš keturių milijonų bent: 4,300,000.

SUDUŽO TRAUKINYS.

Rugsėjo 29 d., greitis Chicago-New York traukinys, išėjęs iš Gallitzin tunelio susikulė. Mašinistą ir pekurant ant vietos užmušė, o kitus tarnautojus sužeidė. Laimė, kad traukinį traukė du garvežiai. Pirmutiniams nuriudėjus pakalnėn, antrasis tik nuo bėgių nusirito. Iš pasażierių niekas nenukentėjo.

UŽGIRIA DARWINO TEORIJA.

Leeds, Anglija. — Čia mokslininkų suvažiavime Sir Arthur Keith, kaipo naujas prezidentas Anglijos Asociacijos Pakėlimui Mokslų, savo prakalboje nurodė, kad Darwinio teorija nesutampa su žmogaus atsiradimu. Jis nurodė, kad žmogus išsivystė iš augštesnės beždžionės formos.

Keith yra žymus mokslininkas ir pripažintas autoritetas tyrinėjime žmogaus senovės ir atsiradimo.

MUSULMONŲ RIAUŠĖS TURKESTONE.

Zyš su sovietų kampanija, kad musulmonų moterys mestų savo veidų dangstyumą, Šusta mieste vakar įvyko didelių musulmonų fanatikų neramumų.

Minia jų puolė vietos sovieto vykdomojo komiteto įstaigą ir viską sudaužė, sunaikino. Daug sovietų valdininkų buvo sužeisti. Vyriausieji riaušių vadai paspruko ir pasislėpė, bet du buvo suimti ir sovietų teismo pasmerkti sušaudyti. Dešimt kitų riaušiniųkų nuvesta įvairiems terminams kalėjimo.

Iš Lietuvos Laikraščių

VIEŠĖJO LATVIJOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS.

Rugpjūčio 17 d. į Kauną atvyko Latvijos užsienio reik. minist. p. Cielenš ir Latvijos užsien. reik. min. jos Pabaltijo skyriaus vedėjas p. Munters. Svečius stoty sutiko minist. pirm. ir užsien. reik. min. prof. Voldemaras ir kiti aukštieji užsienio reikalų min. valdininkai. Kaune abiejų ministrų įvyko pasitarimas abi valstybes liečiančiais politiniais klausimais.

PAMINKLAS KOVOSE ŽUVUSIEMS.

Rugpjūčio 15 d. Širvintuose įvyko paminklo žuvusiems kariams atidengimas. Iškilnėse dalyvavo lankas šiuo metu Lietuvos sritis Respublikos Prezidentas p. Smetona, Kaišiadorių vyskupas Kuktas ir daug kitų aukštųjų svečių.

Paminklas yra gražus p. Antinio, meno mokylos auklėtinio diplominis darbas.

NAUJAS LIETUVOS ATSTOVAS LAVIJAI.

Rygos laikraščiu žiniomis, dabartinis Lietuvos atstovas visoms Pabaltijo valstybėms p. Aukštuolis bus siųstas atstautas, o jo vieton paskirtas buvusias Lietuvos atstovas Amerikos Jungt. valstybėse p. Bizauskas. Del jo paskyrimo esant užklausta latvių valdžia, kuri dar nedavusi savo sutikimo.

KLAIPĖDOS Miesto PASKOLA.

Klaipėdos miestas jau senai rupinasi gauti paskolą, nepaisydamas jos sąlygų. Tačiau del neiškių jos tikslų centro valdžia nesutikdavo užsienio firmoms duoti paskolai garantiją. Dabar kaip praneša užsienio laikraščiai, Klaipėdos miesto valdyba susitarusi su Vokietijos bankų sąjunga paskolai sumoje 4 milijonų markių (apie 10 milijonų litų). Paskola gaunama 25 metams po 7 nuosimėjus.

SUĖMĖ DOLERIŲ MEISTERĄ.

Kriminalinė policija susekė vienam Biržų apskr. kaimo dolerių padirbėtoją, latvi Joną Zvaigznę. Jis nelegaliai atvykęs Lietuvon, pradėjo padirbinėti dolerius. Padirbinėjo tikruosius, pav., vieno dolerio skaitmenį keitė į „10“ arba net į „50“. Paskui juos platino trys jo bendrai. Visi kaltinamieji suimti.

ATLEIDO VISUS NECENZUOTUS MOKYTOJUS.

Nuo šių metų pradžios iki rugpjūčio 1 d. švietimo ministerija atleido apie 300 mokytojų, neįsigijusių reikalingo mokslo cenzo. Į jų vietas paskirti visi cenzuoti mokytojai.

RASTA NERY PILIES MURAI.

Nesenai Nery, ties Kaunu, rasta akmeninė tvora, kuri eina Neries dugnu skersai upę. Busią tai Kauno pilies pamatų likučiai. Bet klausimas, kurios pilies? Ar senosios Kauno pilies, kurios griuvėsiai dar teberiogso, ar buvusios prieš 500 su viršum metų Marienverderio pilies, kuri buvusi anuomet vienoje Neries saloje. Apie tokios pilies būvimą tvirtina užsilikę senovės dokumentai. Marienverderio pilis, kaip rodo tie dokumentai, buvusi pastatyta 1384 m., bet ji vėliau sunaikinta; šiandien jau nebeamatyti ir jokios salos Neryje, kurią mini senovės raštai.

KARO TEISMAS LENKŲ ŠNIPUS NUTEISĖ MIRT.

Rugpjūčio 12 d., prie 5 pėst. pulko karo teismas nagrinėjo bylą 6 asmenų, kaltinamų šnipinėjimu lenkų naudai. Teismas, išnagrinėjęs nusikaltimo medžiagą, nusprendė nubausti mirtimi: Arlauską, Aleksą, Grešką ir Bieliauską. Leonardą Przymjskaitę nuteista 4 metams sunk. darbų kalėjimu, kiti du Jonas Fricas ir Barbara Radata viešienė išteisinti. Nuteistieji mirti išteikė Respublikos Prezidentui malonės prašymą. Šimkauskui ir Bieliauskui Resp. Prez. mirties bausmę pakeitė po 20 metų sunkių darbų kalėjimu kiekvienam, o Greško prašymas atmetas. Teismo sprendimas įvykdytas rugpjūčio 15 d.

LIETUVOS DELEGACIJA T. SĄJUGON.

Kaunas. Į prasidedančius rugsėjo 5 d. Ženevoj T. S. gos plenumo posėdžius, yra numatoma delegacija tokio sąstato: minist. p. Voldemaras, U. R. M-jos administracijos d-to direktorius Dr. Zauinius, pasiuntinys Vokietijoje p. Sidzikauskas ir U. R. M-jos politikos referentas Dr. Sakalauskas.

PALENGVINIMAS NAUJAKURIAMS.

Kaunas. (Elta). Ministrų Kabinetas yra nutaręs leisti naujakuriams išsimokėti už gautą statybą miško medžiagą dalimis, žemės reformos 35 str. numatyta tvarka.

LIETUVIS — KANDIDATAS Į LENKIJOS IMTINIŲ ĄEMPIONUS.

Vilniaus cirke vykstančiuose imtynėse visus priešus lig šiol nugalėjo lietuvis imtininkas Plikutis. Netrukus Plikutis imsis su Lenkijos imtininkų Ąempionu Štekeriu. Daug kas mano, kad nugalės Plikutis.

Iš Darbininkų Gyvenimo

Tarptautinė ekonomijos konferencija Genevoje priėmė raportą, kiek kokiose šalyse darbininkai uždirba į savaitę verpimo ir audimo pramonėje. Vidutiniai prie įvairių tojų pramonė darbų darbininkai Europoj, Azijoje ir Amerikoje sekančiai uždirba savaitėje:

Šalys:	Algos savaitėje:
Austrija	\$3.37 iki \$5.76
Belgija	2.70 iki 6.20
Kanada	14.16 iki 15.36
Francija	4.56 iki 6.72
Vokietija	3.98 iki 6.72
Anglija	7.24 iki 8.05
Indija	1.09 iki 4.02
Italija	3.52 iki 6.26
Japonija	2.72 iki 3.11
Holandija	6.04 iki 10.49
Lenkija	2.80 iki 5.79
Jungt. Valst.	13.54 iki 31.49

Kauno „Lietuvis“ paskelbia, kad rugp. 16 d. Tel-

Lietuvos Išėivybė ir Jos Priežastys

Išėivybės klausimas vis labiau ir labiau pradeda patraukti mūsų visuomenės dėmesį. Ir ištikro yra kuo susidomėti. Musų tauta negausinga ir todėl kiekvienas narys yra jai itin brangus. Be to musų šalis palyginamai skystai apgyventa. Kuomet pas mus kvadr. kilometrai tenka vos 39 gyventojai, Lenkija turi 74, Vokietija 133 gyventojų. Tik Latvija ir Estija yra truputį skystiau apgyventa, negu Lietuva. Bet užtat ten daugiau yra netinkamos dirbtimui žemės. Svarstant išėivybės problemą reikia atsakyti į du klausimus: ar galima išėivybę sulaukyti, o jeigu negalima jos visai sulaukyti, tai kokių būdu ją sutvarkyti, kad kuo mažiausia būtų iš jos tautai žalos.

Kad atsakyti į pirmą klausimą reikia iširti išėivybės priežastis, nes tik žinant jos priežastis bus matyti ar galima tas priežastis pašalinti ar ne.

Palyginkime musų išėivybę su kitų šalių išėivybę. Pas mus nėra išėivybės tikslios statistikos, bet spėjama, kad per metus iš Lietuvos išėimigruoja apie 20,000 žmonių. Vadinasi per metus išėimigruoja arti vieno nuosimėčio gyventojų. Tai yra per daug. Tokio didelio emigracijos nuosimėčio po karo nerandame nė vienoje Europos valstijoje. Tiktai prieš karą 1911-13 m. Italijoje išėimigruodavo apie vieną nuosimtį ir Portugalijoje, kur išėimigruodavo tuo pačiu laikotarpiu 82 tukst., kas taipogi sudarydavo 1,38% visų gyventojų. Bet po karo iš Italijos emigracija nupuoė daugiau, kaip per pusę (per penkis metus nuo 1920 iki 1924 išėimigruavo 862 tukst.); iš Portugalijos sumažėjo net daugiau, kaip per pusę (1920-1924 išėimigruavo tik 146 tukst.).

Taigi išėivybė iš Lietuvos tikrai yra didelė ir nesirupinti ja negalima. Kai del išėivybės priežasčių, tai jos yra gana įvairios. Bet nieku būdu negalima pasakyti, kad tarp tų priežasčių būtų per didelis gyventojų tirštumas. Italijoje, proporciniai paėmus,

šiuose įvykusiose riaušėse — susikirtimas tarpe policijos ir ką tik atvykusios iš Šiaulių gelžkelio darbininkų grupės. Sumušta du policistai ir keletas žmonių gelbėjusių policiją. Darbininkai peiliais ir akmenimis puolė net ir atvykusius iš komendantūros kareivius ir vienam kareiviui supiaustė apsiautą. Paleista keletas šuvių. Suimta 14 darbininkų ir vedamas tardymas. Tačiau šių riaušių priežasties laikraštis nepaduoda.

Tabako monopolis Lenkijoje įvesta 1924 m. Praeitų metų pabaigoje jo žinioje buvo 22 tabako fabrikai, kuriuose dirbo 11,400 darbininkų. Pagaminta 17,000,000 klgr. tabako ir turėta pelno 316,300,000 zlotų.

kažin ar bus daugiau pramonės, kaip pas mus, žemė, bendrai imant bus mažiau derlinga už musų ir vis tik Italijoje išgyvena 135, ant kvadr. kilometro, o pas mus vos 39. Portugalijoje netinkamos žemės dirbti bus arti pusės ir pramonė taipgi labai silpna, o vis tik ir Portugalijoje kvadr. kilometre gyvena 65 žmonės. Skurdo Italijoje arba Portugalijoje bus irgi daugiau, kaip pas mus. Pas mus vis tik sveikas žmogus darbu visur galės išsimaitinti, o Italijoje arba Portugalijoje, jeigu ir galima išsimaitinti, tai silpniau, negu pas mus.

Taigi nors Italijoje ir Portugalijoje gyvenimo sąlygos ne lengvesnės kaip pas mus ir skurdo rasime daugiau, vis tik emigracija iš ten yra daugiau, kaip per pusę mažesnė, negu iš Lietuvos.

Kad ne skurdas yra vyriausioji išėivybės priežastis pas mus, matome ir iš to, jog ne vien tik darbininkai emigruoja. Nors statistikos parodyti negalime, bet visiems žinoma, kad žymią išėivį dalį sudaro uklininkai ir amatininkai, kurie ir Lietuvoje gyventi galėtų. Žinoma, jeigu Lietuvoje būtų vien tik ragaišiai, tai nuo jų žmonės gal ir nebėgtų už juri. Bendras ekonominis sunkumas, kuris siėgia visą Europą, jaučiamas stipriai ir pas mus. Nemaža naujakurių del kredito stokos negali įsitaityti ukijų ir vargsta. Bedarbių irgi rasime. Taigi sunkus ekonominis padėjimas, žinoma, savo daro.

Bet čia, mums rodos, daug kaltesnė už ekonominę buklę bus suinteresuotų asmenų propaganda. Juk jeigu net ir pas pasiturintį žmogų ateis kas ir jam įkalbės, kad užjuri jį laukia aukso kalnai, tai žinoma jis mes visko ir bėgs už juri. Teisingai sako žmonių patarlė: žuvis ieško kur giliau, o žmogus kur geriau. „Lietuvoj gal neblogo, bet jeigu Brazilijoje dar geriau, tai kodėl ten nenuvažiuoti“, mąsto sau ne vienas — ir važiuoja.

„Trimitas“.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis - Redaktorius.

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriam negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

REDAKCIJOS PASTABOS

Praeitą savaitę pasibaigė Genevoje Tarpautinė Spaudos Konferencija, kurioje dalyvavo apie 60 oficialių atstovų ir apie tiek ekspertų — patarėjų. Ši konferencija sušaukta Tautų Sąjungos iniciatyva ir šios tarpautinės įstaigos užgyrimu visą eilę svarbių spaudos klausimų aptarė ir tam atitinkamus nutarimus padarė.

Kai kam gali pasirodyti, kad tai visai menkos vertės dalykas ši konferencija buvo. Juk ir Amerikos didžiulė spauda apie ją visai mažai rašė. Tačiau tikrenybėje ši konferencija yra svarbus įvykis ir daug žadanti žingsnis padaryta. Kokią reikšmę turi spauda žmonių gyvenime, rodos nereikia nei aiškinti. Spauda yra galingu įrankiu visuomenės opinijai sudaryti, tos visuomenės pritarimui ar pasipriešinimui vienon ar kiton pusėn pakreipti. Ir kuomet spauda įvairių valstybių valdžių suvaržyta cenzuromis ir valdžių įkurtos ir palaikomos ar bent didžiojoje subsidijuojamos žinių agentūros teikia tik tokias žinias, kokios vieno ar kito krašto valdžiai reikalingos ir naudingos, tuomet netik teisingos dalykų padėties negalima sužinoti, bet tas labai daug pakenkia ir draugingų tarpautinių santykių palaikymui pasaulyje. Cenzūros ir valdžių palaikomų žinių agentūrų praktika ypač labai mėgiama „senajam pasauly“ — Europos valstybėse.

Ši Tarpautinė Spaudos Konferencija pasmerkė cenzūrą ir pataria valstybėms jos nenaudoti ir išneštoje rezoliucijoje reikalaujama, kad neprivalo būti niekam ypatingų teisių oficialių žinių skelbime ir kad kiekviena laikraščių agentūra, spaudos biurai ir korespondentai privalo turėti lygias teises prieiti ir paskelbti tokias žinias. Tokių teisių spaudai ir žinias teikiančioms šaltiniams ir korespondentams reikalaujama visame pasaulyje, visose valstybėse.

Kadangi šiuos nutarimus užgria Tautų Sąjunga, tai nėra abejonės, kad ši tarpautinė įstaiga stengsis tai įgyvendinti bent tose valstybėse, kurios prie Tautų Sąjungos priklauso. Jei jau negalės daugiau padaryti, tai bent moralį padaryti, kad spaudai, korespondentams ir žinias teikiančioms šaltiniams būtų suteikta daugiau laisvės. Tokis moralis spaudimas turės daug reikšmės ir daugeliu atžvilgių jau galima tikėtis teisingesnių ir be-

liškesnių žinių iš viso pasaulio gyvenimo.

Be abejonės šitokis nutarimas sutiks didelio pasipriešinimo iš tokių valstybių valdžių, kurios yra prapatę per savo palaikomas žinių agentūras apgaudinėti ir savo krašto gyventojus ir visą pasaulį. Bet visgi žinysis padarytas pirmyn ir jis yra sveikintinas. Jei Tautų Sąjunga išpildys šios konferencijos pageidavimą ir pasistengs kasmet tokias Tarpautines Spaudos Konferencijas sušaukti, tai su laiku susilausime pilno šitų teisingų reikalavimų gyvenimui įkūnijimo.

Jau seniaus pastebėjome Lietuvos laikraščiuose, kad šią vasarą lankosi Lenkijoje Lietuvos pilietis prof. Herbačiauskas ir skelbia lenkų spaudoje kombinacijas Lietuvos-Lenkijos susipratimui. Tačiau Lietuvos laikraščiai ne kartą pastebėjo, kad jis stačiai nesąmones skelbia ir veda prie atgaivinimo Lietuvai pražutingosios Liublino Unijos.

Rugpjūčio 27 d. „New York Times“ dienraštyje tilpo ilgoka žinia iš Varšvos apie tuos p. Herbačiauskos žygius Lenkijoje. Poje žinioje sakoma, kad p. Herbačiauskas išvyko Lenkijon su misija Lietuvos-Lenkijos sutaikymui p. Voldemaro palaimintas ir vardu Lietuvos liberalų tenai kalba. Bet greičiausiai gali būti, kad šitas pasakymas yra Varšvos sufabrikutas arba paties p. Herbačiausko skelbiamas tuo tikslu, kad daugiau svarbos savo pasakoms priduoti.

Taigi ir šita žinia kvepia vien atgaivinimu Liublino Unijos. Esą Vilniaus atgavimui Lietuvai yra tik vienas kelias, tai atnaujinimas istorinės federacijos Lenkijos su Lietuva, kuri būtų pritaikyta prie šių dienų sąlygų. Esą šitokiam planui pritaria p. Herbačiauskas ir jo lenkiškieji draugai.

Bet šitokiam planui nepritars nei vienas tikras lietuvis, kuriam yra brangi Lietuvos nepriklausomybė. Todel p. Herbačiauskas labai nesąžiningai elgiasi, kuomet jis pasauliui skelbia šituos lenkiškus norus, suarišdamas juos su Lietuvos liberalais ir net su ministrais pirmininku. Jau jei p. Voldemaras ir turėtų tokius pageidavimus, kaip kad turi p. Herbačiauskas ir lenkai, tai jis yra ant tiek išmintingas ir atsargus, kad to taip atvirai neskelbtų. Aišku, kad čionai skelbiamas vien Varšvos seni norai. Todel šitokiais savo žygiais Lenkijoje p. Herbačiauskas užsitarnauja kiekvieno tikro lietuvi visiško pasmerkimo, kaip lenkiškos Liublino Unijos apaštalas.

Brooklyno komunistų organas paskelbia kiek aidių darbiniškai uždirba įvairiose šalyse. Tačiau kiek Rusijos darbininkai uždirba, tai komunistų organas neskelbia. Matomai nemalonu tokias statistikas apie Rusiją skelbti jos oficialiam organui.

Tuo tarpu didžiojoje Amerikos spaudoje pilna žinių apie darbininkų padėtį Rusijoje ir jų algas. Ir tos ži-

nios paimtos iš pareiškimų ir raportų Rusijos unijų centralio komiteto pirminko p. Figatnerio ir kitų viršininkų, kuomet jie pridavė savo raportus senai įvykusiam unijų suvažiavimui Maskvoje. Iš tų raportų paaiški, kad dabartiniu laiku Rusijoje yra vien organizuotų unijose 1,174,000 bedarbių, tarpe jų 202,000 baltakalnių, buvusių valdžios įstaigose tarnautojų ir apie 50,000 moterų. Taip pat tuose raportuose pažymi, kad darbininkai yra išnaudojami ir valdžios įstaigose galioja protekcionizmas ir favoritizmas.

Aplamai paėmus Rusijos darbininkų mėnesinės algos yra sekamos: bankų tarnautojų \$49; valstybės komercijos tarnautojų \$44; valstybės industrijos darbininkų \$37.50; kooperatyvų tarnautojų \$32; pašto tarnautojų \$32; administratyvės valdžios tarnautojų \$23. Tai mėnesinės darbininkų algos. Ant kiek dabartinės Rusijos darbininkų algos mažesnės už prieš karines algas, tai pavyzdžiui gali būti pašto tarnautojų algos, kurios dabar sudaro tik 63 nuošimtį buvusių prieš karą algų.

Taigi Rusijos darbininkų netik mažesnės algos už Amerikos darbininkų algas, bet ir tenai priseina darbininkams organizuotis į unijas, kad būtų lengviau kovoti su darbdaviais už geresnės darbo sąlygas, prieš išnaudojimą ir už didesnes algas. Taipgi milijonams darbininkų priseina ir bedarbės sunkenybės kęsti.

Berlyno žinios paskelbė, kad Lietuvos reakcinis elementas, kurį sudaro dvarininkai ir fašizmo ir militarizmo apsaugos vyrukai, norėtų p. Smetoną apkaruntuoti Lietuvos karaliumi. Esą visa bėda tik tame, kad p. Smetona tos karunos nenoris ir esąs labai priešinąs demokratinei valstybei paversti monarchija. Taipgi nepamiršta pagarsinti ir p. Voldemaras kaip didis demokratijos užtarėjas ir monarchijos priešas.

Šita sensacija yra verta tiek, kad ji parodo Lietuvos valdonų skymą pasigarsinti pasauliui dideliais demokratijos šalininkais. Po peritų metų gruodžio 17 d. įvykių ir vėliaus paleidus Seimą ir paskelbus, kad Seimas nebus renkamas iki nebus Konstitucija pakeista ta prasme, kad dabartiniam valdonams užtikrinus viešpatavimą, visos demokratijos pasaulis pradėjo žiūrėti į Lietuvos valdonus kaip į pasikėsintojus galutinai užmaugti demokratiją. Todel kad savo kursą pasaulio akys pakėlus, kad save dideliais demokratijos šalininkais pagarsinus, štai ir turime Lietuvos valdonų nerimtą blofą.

Bet tenka labai abejoti, kad šituo budu p. Smetona ir Voldemaras savo vardą pasaulio akys pakeltų ir kad kas nors jiems atitektų delei jų apsimetamo demokratijos branginimo. Iki nebus teisėtu budu išrinktas ir sušauktas Lietuvos Seimas, iki Lietuvoje galios neteisėtumų saulė ir viso Lietuvos gyvenimo prie-

pauda, tol visame pasaulyje bus žiurima į Lietuvos valdonus kaip į demokratijos priešus.

Kai kada spaudoje ir labai dažnai privačių žmonių išsireiškima, kad Amerikos lietuvių laikraščiai perdaug rašą apie Lietuvą ir kad vieton to turėtume daugiau rūpintis savais, Amerikos lietuvių gyvenimo, reikalais. Kad, dalinai, savais reikalais mes turėtume daugiau rūpintis ir kad nekuriame musų reikalai apie Lietuvą. Bet kad apie Lietuvą neturėtume rašyti ir jos reikalai mums neprivalėtų rūpėti — tikrenybėje mažai kas galėtų sutikti.

Nors mes gyvenam toli, bet Lietuvos reikalai mums pirmieji prie širdies. Kuomet jais mes nesirūpiname, tai jau menki ir lietuvių butume. Tuomet ir Lietuvai nevisai sveikatingai išeitų ir mūsų išeivijos gyvenimas dar labiau apmirtų. Taip atsitikus, nesirūpinant Lietuvos reikalais, mes kaip lietuviai, jau butume užmigę letargo miegu, ir mūsų gyvenimas bei darbuotė būtų be tiksliai.

Ypač mums Lietuvos likimas apeina dabar, kuomet „ambicingi“ Lietuvos didžiaviriai į veda tamsion, migloton ateitin.

Vietoj Peržvalgos

Lietuvos laikraščiai praneša, kad Klaipėdos Gubernatorius p. Žalkauskas rimtai susirgo plaučių liga ir angina ir todėl buvo priverstas pasitraukti iš tos vietos ir išvežtas į užsienį sanatorijon gydytis. Esąs ant tiek silpnas, kad į vagoną įneštas neštuvais.

Vieton p. Žalkausko Klaipėdos Gubernatorium paskirtas p. Merkys, buvęs krašto apsaugos ministeris. Pastarojo vieton paskirta generalinio štabo viršininkas pulk. Daukantas, o generalinio štabo viršininku paskirtas pulk. Plechavičius, gruodžio 17 d. įvykių vadas. Kaip puiku! Nelaimingo p. Žalkausko liga davė progos paskirti net tris p. Smetonos šeimos narius, be jokių paslaimų ir „atsistatydinimų“. Visi linksni, visi patenkinti, apskaito vieno nelaimingo Žalkausko, kurio ištikrųjų labai gaila.

„Lietuva“ praneša, kad visa lenkų spauda ir visuomenė smarkiai subruzdė dėl Pilsudskio pareiškimo per legioninkus suvažiavimą Kalisė. Tarpe kita ko Pilsudskis pasakęs: „Sukuriau didelę daugybę gražių žodelių ir apibudinimų, kurie bus išleisti po mano mirties ir kurie lietuvių tautą pastatys idiotų eilėn“.

Jokie komentarai prie šito Pilsudskio pareiškimo nerėkalingi kas liečiasi lenkų tautos. Bet turbūt ponas Pilsudskis užmiršta tą teisingą nuomonę, kad kokia tauta, tokie ir jos vada.

Lietuvos spauda vis dažniau ir dažniau pradeda kelti Lietuvos inteligentijos iššikimo ir suponėjimo klausimą. „Lietuvos žinios“ tuo svarbiu klausimu patiekė rimtą straipsnį ir pataria tokio kalibro inteligentijai pasimokinti pas kaimiečius kultūringumo ir gražaus, sveiko apsigimio.

Šitas labai nepatiko p. Smetonos tautininkų organui „Lietuviai“ ir užtai jis iškelioja „Lietuviai“ ir liudininkus. Bet tai suprantamas Smetonos tauti-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

SVEIKATA — LAIMĖS ŠALTINIS.

Dr. A. J. Karalius.

Kiek šjame sviete bereikalingų sielvartų ir kančių? Kiek bereikalingų piktumų bei kankinimų? Štai Petras tinginiauja, Jonas girtuokliauja, Ona nesukalbama, o Viktoras su Jieva kas diena plaukus vienas kitam rauna. Patys žinote, ką jau čia sakyti. Patys matote. Vienas rašytojas pasakė, kad musų upą kontroliuoja oras. Tame gal ir bus kiek teisybės, bet mes turime daugiau pamato sakyti, kad musų upą ir aplamai apsiėjimus kontroliuoja musų kuno sveikata.

Nesveikas žmogus negali tinkamai dirbti, nenori dirbti, tinginiauja. Nesveika moteris visuomet susiraukusi, o nesveikas jos vyras ieško nusiramino degtinėje ar kur kitur. Nesveiki vaikai negali tinkamai mokintis, o nesveiki tėvai negali tinkamai savo vaikus auklėti. Čionais galėtume paduoti šimtus įvairių įvairiausių pavyzdžių, bet jau iš to kas pasakyta galima suprasti, kad be sveikatos nėra laimės. Juk ne be reikalo senovės galvočiai ir sakydavo, kad sveikame kune sveikas protas. Modernoji medicina aiškiai įrodė, jogei priežastimi visokių kivičių dažnai yra kokias nors liga, kokio nors organo sukrinkimas. Ir dar daugiau: pradedama surasti, kad liaukos suteikia žmogui tai, ką mes karžygiskumu vadiname, o jų pakrikimas suardo ir protą. Sakoma, kad liaukos suardo ir įvairių gabumų pasireiškimą — liaukos suteikia talentingumą bei geniališkumą. Mes jau žinome kodėl Napoleonas pasižymėjo savo karingumu, kodėl vadina-ma Orleano Mergaitė „išgelbėtoja“ Franciją. Jinai sirgo dabar jau žinoma liga, jina „matė“ ir „girdėjo“ tai, ko sveiki žmonės nemato ir negirdi. Tuksnanciai silpnapropčių ligoninėse mato ir girdi visokių nebutų dalykų. Jie, galima sakyti, pralenkia visus buvusius ir esamus šventuosius savo regėjimais ir girdėjimais. Ir tai vis ačiu sukrindintoms liaukoms.

Pilvo ligos sugadina nervus ir nervuotį žmonės ardo draugijų ir partijų susirinkimus. Aš beveik norėčiau pasakyti, kad diduma musiečių įvairių kraštutinių kraštagalvių tikrai serga. Juos reikia gy-

ninti. Juk jie su pasi-didžiavimu skelbia „tautines aristokratijas“ auklėtojais. Tokiems ponams inteligentams yra peržemu dalykų net pamislyti apie kaimiečius.

Chicago Marijonų organas iškelia ir padanges bostoniškę švento Juozapo Darbininkų Sąjungą, kaip labai „darbininkiską“ organizaciją. Nors nepamiršta neteisingai pieš savo artymą kalbėti, nes neteisybė skelbia apie kitas organizacijas, tačiau nei puse žodžio nepasako ką gero darbininkams davė švento Juozapo sąjunga. Pilnai atatinantis vienuolių logikai argumentas.

Amerikos komunistai labai garsiai moka protestuoti tokiomis atvejais, kur savo partijos kromeliui gali pasitarnauti, jį pagarsinti. Jie taipgi garsiai protestavo ir šukavo prieš Sacco-Vanzetti žudymą. Tačiau tenka labai abejoti apie komunistų nuosirdumą tuose protestuose. Juk jie su didžiausiu užgria masinius žudymus Rusijoje. Tenai užtenka paskelbti žmones komunistų diktatūros priešais ir be jokio teismo pastatomi prie sienos ir šaudomi. Ten ne du žmonės, bet tukstančiai nužudyta be jokio teismo. Kuomet komunistai užgria šitokį žmonių žudymą, tai jų nuosirdumui niekas neteikės, protestuojant prieš kitur žudomus žmones. Pagaliau, tokie žudymo garbintojai nustoja teisės ir protestuoti prieš žmonių žudymą: jei savųjų masines žudynes užgiri, tai neturi

protestuoti prieš kitų žudynes. Nuosirdų ir tyra sąžinė protestą gali kelti tik tokie žmonės, kurie priešingi visokiam ir visame pasauly žmonių žudymui, nežiurint kokiais motyvais tas būtų daroma, kurie iš principo priešingi visokiai mirties bausmei. Sužinus protingo žmogaus gyvybės sunaikinimą yra dideliu prasižengimu prieš civilizaciją ir net prieš pačią prigimtį, nežiurint ar tas būtų daroma Amerikoje, Lietuvoje ar Rusijoje.

„Amerikos Lietuvis“ su 34 num. pradeda eiti perpus mažesnio formato. Priežastis tokiui sumažėjimui jo leidėjas p. M. Paltanavičius skelbia sekamas: a) užpuolimai kitų laikraščių ir žmonių, kurie „A. L.“ apšaukė fašistiniu laikraščiu ir b) delei išgalėjusios Amerikos žudėdarbės. Taipgi „A. L.“ įkorporuojamas kaip korporacija ir bus parduvinėjami šėrai. Šale to, dvi jaunos ir gabios panelės, Ruktytė ir Paltanavičaitė, pasižadėjusios dirbti ir rūpintis laikraščio išlaikymu.

Well, „Am. Lietuviai“ dar ne taip bloga, jei net dvi jaunos ir gražios panelės rūpinasi jo sveikata. Linkiu jaunoms, energingoms panelėms ištvermės ir pasisekimo.

Lietuvos tautininkų organas „Lietuviai“ praneša, kad buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas ir finansų ministeris, p. V. Petrus, vėl bus teisman pašauktas. Teismas ves bylą iki galo, ku-

dyti, o ne argumentuoti su jais. Turiu omenyje vieną buvusį itin rimtą lietuvi, kuris pasižymėjo tikru išmintingumu. Pasakui jisai pradėjo sargalioti ir... dabar jisai žymiausias skandalininkas ir šmeižikas lietuvių tarpe. (Šiuos žodžius paskaitę musų ligoti „veikėjai“ man pradės pipirų duoti — aš tai žinau — A. J. K.).

Tai kas daryti?

Man telieka pakartoti tai, ką mes visi daktarai „Tėvyneje“ esame daug kartų sakę, butent: nueik pas daktarą kada dar nesergi. Sužinosi tokių dalykų, kurie apsaugos nuo busimų ligų. Uncija apsisau-gojimo vertesnė už svarą gydymo.

INSEKTAI IR LIGOS.

Dr. E. P. Felt, iš New York'o Apšvietos Departamento, pagamino sekantį straipsnį apie naikinimą musijų, uodų ir kitų insektų, kurie neša ir platina visokias pavojingas ligas.

„Žinome, kad blusos ir utėlės yra šil-tinės nešiotojos, uodai — geltonojo drugio ir maliarijos nešiotojai. Seniau žmonės tikėjo, kad tos ligos buvo Dievo baidimai, bet šių dienų apšvietimas verčia žmogų tikėti, kad nepaisant kaip pavojingos ligos, beveik visuose atsitikimuose yra nukreipiamos.

„Ačiū mokslininkams, geltonasis drugys išnaikintas iš Suvienytų Valstijų, ir trumpu laiku pranyks iš tarpo civilizuotų žmonių. Maliarija žymiai pergalėta su įvedimu varžančių būdų po ilgaus tyrinėjimo. Ir musijų perduotos ligos būtų išnaikintos, jei tik dėtume tam tikras pastangas.

„Daugelis žmonių mano, kad naminės musės nepavojingos, bet jos yra karštligės, choleros ir kitų ligų geriausios nešiotojos. Kasmet tos ligos daug gyvybių nusineša.

„Negalima perdaug kartoti persergėjimus išanksto naikinti ir disinfektuoti viską, kas tik galėtų perduoti ligų gemalus arba perus. Musijų yra tiek daug, kad žmonės nekrepia atydos į jų veisimosi vietas, ir atsargiai neprižiuri visas išmatas. Mums nereikia gyventi su kankinančiomis ir pavojingomis musėmis. Kuomet arkliai užėmė automobilių vietą, buvo sunku muses apsiginti, bet šiomis dienomis mažai arkių vartojant, lengviau jas išnaikinti, ir kur daug musijų randasi yra pačių žmonių kaltė. Kad nors būtų mažiau musijų vistiek jos baisiai pavojingos.

„Yra visų priedermė jas išnaikinti iš namų ir kuomet išnaikinsime iš namų, jos bus išnaikintos iš apylinkės.“

FLIS.

rią jam iškėlė dar buvusi p. Slezevičiaus vyriausybė. Petrus yra krikščionių demokratų trijulės žmogus ir jam primetama prasižengimas neteisėtai išnaudojant valstybės autoritetą asmeniniam šmugeliui.

Chicago komunistų laikraščio Valonius labai pamylojo Vitaitį. Tas komunistų „rašytojas“ pastarojo garbei sutveria net „Vitaičio kultūrą“. Arčiau Valonio stovintieji žmonės sako jis Vitaitį taip myli, kad jei įmanytų, tai bi kada rusko internacionalo raudonumu nudažytam šauktė vandens prigrizdytų. Koks geras tas komunistų Valonius.

Juokdarys Will Rodgers sakoma, kad kuomet Kinijoje tik vienas žemės dreblėjimo prazuvo apie 100,000 žmonių, tai Amerikos didieji laikraščiai tik vienoje savo laidoje paminėjo, tuo tarpu esą viena gera vągystė toli gražu daugiau publikacijos gauna. Gražus pajuokimas Amerikos didžiųjų laikraščių sensacijų skleidime.

Francų mokslininkas Charles Nordmann tikrina, kad saulės šilumos ir šviesos dar iš-tėks 150 milijonų metų. Kiek seniaus mokslininkai buvo pasakė, kad saulė išdegs už dešimtis milijonų metų. Tačiau labai mažai rasime dabar gyvenančių žmonių, kurie rūpintusi kas atsitiks su musų saule už šimto metų. Vistiek dabartiniai pasaulio gyventojai už šimto metų saulės nematys.

Šimūnais.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur trunka darbas ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant rieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

RENGKITĖS.

Brangioji, linksmoji vasarėlė jau baigiasi. Nors apie tai liudna minėti, bet tai įvyksiantis faktas. Ruduo nebetoli. Nebetoli ir naujo mokslo sezonas. Netrukus jaunimas eis į mokyklas, sės mokyklų suoluose ir vėl ims sunkaus darbo mokslą.

Tai netrukus įvyks. Todel jaunuoliai, bukite prisirengę. Eidami į mokyklas ir besimokindami neužmirškite taip dar vieno labai svarbaus dalyko, butent, kad *jūs esate lietuviai* ir kad mokyklose žinią semiate ne vien savo ypatingai gerovei. Atsiminkite, kad jūs mokinatės tam, idant vėliau butumėte reikalingi savo tautos žmonėms ir bendrai žmonijai.

Jaunimo pareiga visuomet rengtis, budėti ir laukti kada jus tauta ar žmonija pašauks eiti savo pareigas bendrame žmonijos gyvenime.

Jaunuoli, ta pašaukimo valanda jau nebetoli. Bukite prisirengę lankyti mokyklas, ruoškitės eiti savo pareigas visuomenėje darbuotojė.

KUR DU STOS.

Amerikos lietuvių jaunimo jėgos ganėtinai pakrikę. Nors mūsų jaunimo yra daug, bet kadangi jie veikia paskirai (ar dažnai ir nieko neveikia), tai ir jo darbuotė ne labai žymi. Tiesa, lietuvių jaunimas pradeda organizuotis. Daugiausia jo rašosi prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Tai geras požymis. Jaunimas jau tiek turi suprasti, kad veikdami paskirai arba nieko neveikdami, gali visai pakrikti ir dingti plačiosios Amerikos bangose. Todel reikia vienyti, stoti į nacionalines lietuvių organizacijas — žymėtinai Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Tik priklausančios prie didelių organizacijų ir vienytai veikiant, mūsų jaunimo spēkos bus galingos ir galėsime nuveikti didelius darbus kaip mūsų tautai, taip ir visai žmonijai.

Jaunuoliai, atsiminkite mūsų vieno poeto žodžius:

„Vienas žodis —
Ne šneka;
Vienas vyras —
Ne talka.
Kur du stos,
Visados
Daugiau padarys.
Viens pradės,
Kits padės —
Daug toliau
Varys.”

Jaunuoliai, rašykite prie Susivienijimo. Jums čia geriausia veikimo dirva. Jiems čia maloniausia pastogė. Jūs stositė ir organizaciją, kurią jūs tėvai išaugino dideliu milžinu, kad jūs turėtumėte kur prisiglausti.

Kurie priklauso prie Susivienijimo, kalbinkite savo draugus bei pažįstamus prie šitos didžiulės lietuvių organizacijos rašyties.

LIUTAS IR ŽMOGUS.

Vieną kartą Liutas aimanavo:
—Viską man Dievas suteikė.
Davė jis man šviesias akis, greitas kojas, stiprią sveikatą ir šiltą vilną. Bet tik tiek Dievas negėrai padarė, kad dvi kojai, žmogui, davė išmintį. Žmogus, vartodamas išmintį ir nuožniausios žvėris apvaldo.

Užrašė J. Kazakevičius.

SENELIS IR MIRTIS.

Senelis nuėjo į girią, prisirinko didelį glėbį maikų ir benešdamas

namo pailso. Jis atsisėdo šale kelio ir pradėjo verkėti ir išmėtinėti savo sunkiu ir vargingu gyvenimu, prašydamas, kad Dievas jam atsiųstų mirtį. Vos spėjus mirties vardą suiminėti, štai prieš senelį, mirtis jau ir stovi. Mirtis pas senelį paklausė, ko jis nori ir ko reikalauja? Senelis nusigando ir sušuko:

—Aš mirtele, tavęs nenoriu! Aš tik noriu ir reikalauju, kad tulas geradėjas padėtų man šitą sunkią malų našta panešėti.

Mirtis niekam negeistina.

Užrašė J. Kazakevičius.

Žvaigždėlė

Danguje žvaigždėlė
Iš visų gražiausia
Tik mažutę vieną
Širdyje priglausiu.

Tą, kuri spindi, šviečia,
Tolimoj mėlynėj,
Kuri tylią naktį
Svajonėlę pynė.

Mano ji langelį
Paslapčia atdarė,
Bėrė spindulėlių,
Patyloms man tarė:

„Migk, mano, mažuti,
Miegeliu saldžiuoju;
Tavo aš sesutė,
Tave aš daboju!”

Tą žvaigždutę vieną,
Iš visų gražiausią
Danguje žvaigždėlių,
Širdyje priglausiu...

Jonas Vaidelys.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.

Trumpa Istorija S. L. A. 183-čios Jaunuolių Orkestro Kuopos

Kovo mėn., 1921 m. pastangomis vietos žinomo muzikanto Juozo L. Grušo liksuorganizuota Jaunuolių Orkestra. Pirmam susirinkime prisirašė septyni nariai: Aldona Grušaitė, Edis Grušas, Eugenija Grušaitė, Alex Luberskis, Vilnius Luberskis, Marė ir Juozas Gedvilai. Valdyba buvo įsirkinta iš pačių jaunuolių: A. Luberskis pirmininku, V. Luberskis vice-pirmininku, A. Grušaitė nutarimų ir turto raštininke, Edis Grušas maršalka, M. Gedvilaitė išdalininke. Sekama orkestro susirinkime prisirašė: J. Klasčinskis, G. Lapinskis ir Ona Kasinskaitė. Vėliau kojoje orkesto praktikoje po kelis naujus narius, prisirašė: Alena Sadauskaitė, Margarieta Maskaliunaitė, Jurgis Sireika, Jonas Sireika, Bronė Šarpiūtė, Francis Mažeikaitė, seserys Markutės, Alex Sultzas, Pranas Kantėnis, Pranas Kurauskas, Aldona Trainiūtė, Juozas Danta ir Edis Katienas.

Po metų Jaunuolių Orkestro gyvimo, davė gražų koncertą Mėdažio svet. rodos L.S.S. 4 kp. vakare. Sekančiame Jaunuolių Orkestro susirinkime prisirašė apie 12 naujų narių. Pažymėtina: J. Blozis atvedė savo du sunus, Denį, kurs pas Grušą ir Al. Grušaitę pradėjo mokintis korneto ir Ernestą, kuris pradėjo mokintis smuiko, pas Al. Grušaitę. P-ni Tupienė prirašė sunų, Povilą, kuris ėmė mokintis smuiko pas Al. Grušaitę ir dukterį Bronę, kuri mokinos korneto pas Grušą ir jo dukterį Aldoną. Dabar Povilas Tupis yra uolus Jaunuolių Orkestro narys ir pusėtinai geras smuikininkas, priklauso prie SLA. 129 kp. ir yra jaunuųjų skyriaus pirm. ninku. J. Blozis vėliau Juozas Katienas buvo įsirkinti nuo tėvų prižiūrimi tvarka. Pastangomis Grušo, Bložio ir Katieno buvo suorganizuota lietuvių kalbos mokykla. Mokytojav gėrai žinomas literatas, Dr. Karalius, mokino liet gramatikos, skaitymo, rašymo. Dr. Naikelis mokino liet. istorijos. Uktveris mokino eilių ir scenos dalykėlių. Grušas mokino orkestrą ir chorą.

Pažymėtina, kad visi keturi mokytojai už savo darbą neėmė nė cento. Grušas mokino net tris metus nereikalaujamas jokio užmokesnio. J. Blozis apie metus laiko darbavosi tikrai nuoširdžiai. Bet vėliau del mažmožių susipyko su Grušu, atskyrė dalį jaunuolių ir sutvėrė kitą panašią pirmąją draugijėlę, užvardijo pirmiaus buvusios, bet nebegyvuojančios draugijėlės vardu „Jaunoja Birutė”. Suprantama, tas Jaunuolių Orkestrai dikčiai pakenkė, tas pakenkė ir daugeliui talentų jaunuolių energijai. Daugelis pasitraukė nuo jaunuolių ir neradę žadėtų laimčių pas „Jaunąją Birutę”, visai paliovė mokintis ir numetė savo muzikalius instrumentus. Nekurie vėl sugrįžo į Jaunuolių Orkestrą, žinoma tų tėvų vaikais, kurie leido vaikams pasirinkti arba kurie aiškiaus permatė dalyką. Esant tokiai padėčiai, Jaunuolių Orkestui neliko nieko kita daryti, apiešit kitas mokslo šakas ir laikytis vien orkestro ir jie tą pilnai atlaikė.

Jaunuolių Orkestras yra davęs kelis desėtus koncertų. Yra grojęs draugijų parengimų programuose ir tt. Jaunuolių Orkestras yra Chicagoje, o gal visos Amerikoje geriausia lietuvių orkestra. Kas tik ją girdėjo, visi ją pripažįsta. Anais metais, kada Amerikoje lankė Lietuvos steigiamojo seimo ir social-demokratų partijos atstovas, Kipras Bielinis, taip buvo sujaudintas gautais Jaunuolių Orkestro įspūdžiais, kad tą kelios savo prakalbėse viešai ir publiką perstatė. O šią žiemą, atvykęs Chicagon SLA. generalis organizatorius S. E. Vitaitis Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo apvaikščiojime, Chicagos Lietuvių Auditorijoje pasakė: „Savo amžy nieko malonesnio ir gražesnio nebuvau girdėjęs ir matęs, ką ši vakarą pamačiau ir girdėjau, tai Jaunuolių Orkestrą.” Ir gerb. Vitaitis nesigailėjo gražių ir malonių komplimentų Jaunuolių Orkestui ir jo darbuotojams bei jaunuolių tėvams.

Privčiai p. Vitaitis reikšė nusistebėjimą, delko nieko neparašą apie tokią gražią jaunuolių darbuotę.

Mums yra smagu tas, kad Jaunuolių Orkestrą pasekė ir kitų kolonijų lietuviai ir jie pradėjo tvirti panašius jaunųjų orkestrus ir augančiąją kartą mokinti muzikos.

Praeitame rudenį Jaunuolių Orkestra įstojo į SLA., gavė 183 kp. numerį. Kuopos valdyboje yra: Ed. Grušas pirm., Kastas Klauba vice-pirm., Frances Vencikiutė nutarimų rašt., Bronis Šliažas turty rašt., Sofija Šliažienė išdalininkė, Jonas Sireika ir Juozas Katienas išdo globėjai, Liudas Šlota maršalka. S. L. A. 183 jaunuolių kuopos susirinkimai laikomi antroj seređoj kožno mėnesio, Mark White Square Parko svet., prie 29 ir Halsed gatvių.

Jaunuolių Orkestra gal yra vienatinė SLA. kp., kur priguli kartu vaikai su tėvais. Jaunuoliai žino iš patyrimo, kad kartu su savo tėvais budami jie yra liuosėni. Parengimuose, išvažiavimuose ir tt., tėvai ir mamytės užima darbininkųkių vietas, o jaunuoliai groja, šoka, linkminas ir tt.

Kitose SLA. kuopose jaunuoliai yra atskiriami į vaikų skyrius. Gal tas tose kuopose ir praktiška yra, juk nevisi tų kuopų nariai turi vaikus, gal su svetimais vaikais suaugusiems, arba vaikams su svetimais atrodo neparanku kuopoj darbuotis. Bet SLA. 183 kuopos jaunuoliai taip yra iš seno su savo tėvais susigyvenę, kad jie nenori nė girdėti apie kokį atskyrimą. Jie mato, kad tėvai jiems gelbsti darbu ir patarimu. Jie patys turi pakankamai suaugusių jaunuolių užimti kuopos viršininkų vietoms ir tt.

Ne visi Jaunuolių Orkestro nariai dar priguli prie SLA. Nėra verčiami prigulėti; kas nori rašosi liuos valia. Bet vis daugiau pradeda susidomėti ir rašytis į kuopą.

Praėjusiam kp. susirinkime jaunuoliai diskutavo apie įsteigimą lietuvių kalbos mokyklėlės; esą jiems reikia pasimokinti lietuviškai rašyti, kad galėtų patys kuopos ir orkesto darbuotę aprašyti ir tt.

Šiuo metu aktyviausiais Jaunuolių Orkestro darbuotojais yra: p-nios Šliažienė, Grušienė, Darėškieinė ir Škotienė; iš vyrų, be J. Grušo: pp. Katienas ir Šlota.

Jaunuolių Orkestras porai mėnesių yra paėmęs vakacijas, tik vieną kartą į mėnesį susirenka, atlaiko mitingą, pasiėnučiuoja ir beveik viskas. Bet rugsėjo pirmą seređą yra nutarę susirinkti visi ir pradėti praktikas. Apie nekuriuos jaunuolių prisėis netolmoj ateity ką nors parašyti. (Lauksim. Red.). Šiuo kart, manau, užteks. Edis.

Kipras Petrauskas

Rašo A. MIKAITIS

(Tęsa).

„Pasibaigus repeticijai jam buvo pasakyta, kad Alčevskis telefonu pranešė, jog jis jau pasveiko ir pats dalyvausias miniam spektakly. Ir taip pat pridurė, kad apie tai pranešią ir Valstybės Teatrų direktoriui Teliakovskui.

„Tai išgirdęs Kipras Petrauskas suprato, kad režisura Maskvos Didžiojo Teatro vadovybės, darydama jam tą oficialį pranešimą slėpė savo tikrą nuomonę apie jo debiutą. Matyt, šis Kipro Petrausko debiutas nepadarė jiems tinkamo įspūdžio.

„Valstybės Teatro direktorius Teliakovskis, visa tai patyręs, atsakė, kad netrukus jis atvyksias į Maskvą ir noris debiutanto pats paklausti. Keletą dienų vėliau Kipras Petrauskas tam pačiam Maskvos Didžiajam Teatre Teliakovskui dainavo su orkestru kavatiną iš operų „Romeo ir Juliet“ ir „Faustas“.

„Po to Teliakovskis pranešė Petrauskui, kad jis skiria jam viešą debiutą operoje „Romeo ir Juliet“. Spektaklis buvo paskirtas 1911 metų penktą gavėnios savaitę, trečiadienį.

„Petrauskas pradžiugo ir grįžęs į savo landynę - viešbutį, kažkokį „Sievernyj Polius“, kuris tada jauną debiutantą buvo priglaudęs, karštai ėmė ruoštis į spektaklį.

„Kipro Petrausko užtarėjai pranešė jam, kad sužinoję, jog Vasilybės Teatrų direktija tinkanti pasirašyti su juo kontraktą ir be debiuto. Jam buvo patarta atsisaityti nuo debiuto ir priimti pasiulytas sąlygas. Bet Kipras Petrauskas tų patarimų neklausė. Jis ėjo debiutuoti, nes norėjęs pats sužinoti, ko esąs vertas.

„Kiek K. Petrauskui pasisekė debiutas, galima spręsti iš to, kad su juo Rusijos Valstybinių teatrų direktija tuoju pdsirašė kontraktą ir pasiūlė jam palyginamai geras sąlygas.

„Mūsų jauną dainininką senesni aktoriai iš pradžią labai šaltai sutiko. Jo paties žodžiais jis buvęs tada vienas atsiskyręs, į jį visi žiūrėję, kaip į jauną, bet liessą ir alkaną vilkiukštį.

„Jis neturėjo nei draugų, nei pažįstamų, kuris galėtų jam padėti pradžioje sceniškos karjeros. Visa, ko pasiekė, tai buvo jo darbo vaisiai. Teko remtis tik savo gabumais. Petrapily, Marijos Teatre, kur spietės visos gerosios plačios Rusijos artistinės jėgos, netaip jau lengva buvo sau kelias prasiskinti. Pirmoje eilėje reikėjo išlaikyti senesnių aktorių išdidių, jo savymeilę įžeidžiantį su juo elgimosi. Reikėjo iškęsti jų šaltus žvilgsnius, jų nuolatinį jauną dainininko ignoravimą.

„Matydamas tokį kolegų atšalimą, jis nesiveržė į jų tarpą. Jis ateidavo į repeticiją ir nuošaliai laukdavęs savo eilės. Jei kas jį pastebėdavo, su tuo jis mandagiai pasisveikindavęs.

„Iš to jo gyvenimo laikotarpio štai vienas charakteringas epizodas.

„Vieną sykį jis stovi, savo papratimu, nuošaliai ir laukia eilės dainuoti. Į jį pažvelgė artistas, su kuriuo scenoje jam tekdavo susidurti. Kipras Petrauskas su tinkama pagarba ir mandagumu nusilenkė jam. O šis užuot atsakęs į kuklų sveikinimą nuo galvos lig koją permetė Petrauską akim ir tarytum norėdamas pasakyti:

„—O tas paukštis iš kurgi atsirado? Ir kaip jis drįsta?! — patraukė pečiais atsi-gręžė ir nuėjo sau.

„Bet neilgai taip buvo. Kipras Petrauskas visuomenės, kritikos ir pačių draugų aktorių akyse umai kilo. Netrukus jie visi turėjo pakeisti savo santykius su K. Petrausku.

„Vėliau, kada jie pažino gyvą, linksmą, draugingą Kiprą Petrauską meliiai su juo draugavo. Ir visa jo valstybinių teatrų trupėje tarnyba pasižymėjo lygiai su visais draugingais, švelniais santikiais. Per visą tą laiką nebūta nė vieno nors kiek atšresnio su kuo nors susidurimo”. („Lietuva”, 1926 metų).

Tokia tai buvo Kipro Petrausko kelionė ir meno karjera. Kaip matėme iš pradžią sunki ir varginga. Budamas Rusų Valstybinio teatro Marijos vardo operos dainininku-aktoriumi jis, gal but, pats nesisiaudamas sudarė konkurenciją garsiems rusų dainininkams Sabinavi, Smirnovui ir kitiems.

10 metų jis stebino Petrapilio gyven-

tojus savo talento galia. Tačiau tarnaudamas svetimiems, neužmiršo ir savųjų ir kuo galėdamas jiems padėdavo. Taip pat tuomet jis nebuvo nutolęs ir nuo lietuvių tautinio judėjimo, nes jis iš pat mažų dienų buvo suaugęs su tautos dvasia ir jos apsi-reiškimus atjautė savo siela daugiau, gal but, negu kas kitas. Jis noriai ir aktyviai dalyvavo įvairiuose lietuvių rengiamuose koncertuose ir buvo lietuvių draugijų nariu.

Pasaulinio karo audros sukrėtė visą Rusiją; o įvykusi 1917 metais spalio mėn. revoliucija Rusiją pastatė augstyn kojom. Aišku, visoks kultūrinis darbas, raudonajam terorui siaučiant, buvo neįmanomas. Menininkai ir mokslininkai, kurie nenorėjo tarnauti raudonojo teroro vadams išsiblaškę po visus pasaulio kampelius.

Didysis pasaulio karas daug ko naujo davė Europai. Jis, galima sakyti, pakeitė Europos žemėlapi. Iš Rusijos imperijos griuvėsių pradėjo kilti naujos valstybėlės tautų, kurias pirmiau rusai laikė paverge. Atgijo ir Lietuva.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir šiek tiek sutvarkius valstybę, Kipras Petrauskas grįžta Lietuvon kupinas kilniausių norų savo tautos menui. Pirmučiausias iš didžiausių jo noras buvo, kad kaip nors įkurus galingąjį meno židinį — operą. 1920 metais Kipras Petrauskas sugrįžta į Lietuvą, nors tuo laiku Lietuvoje menininkams buvo sunkus gyvenimas ir veik nebuvo kas veikti meno srityje, kadangi dar tebėjo kovos už tautos nepriklausomybę; o ginklams žvangant — muzos tylė.

1920 metais spalio mėn., lenkams užpuolus Vilnių, Kipras Petrauskas drauge su kitais menininkais (kurių tarpe buvo dainininkas A. Sodeika, kompozitorius Stasys Šimkus, poetas Kazys Binkis ir kiti) stojo savanoriais tėvynės ginti. Taigi apie meno reikalus nebuvo kada galvoti.

Esame jau minėję, kad operos organizavimas buvo Kipro Petrausko didžiausias noras, o gal but, net ir idealas. Jis, kaip jau žinome, su opera per 10 metų buvo kuru ir dušia suaugęs, taip su ja susigyvenęs, kad be jos jis ir Lietuvoje negalėjo gyventi. Be to, opera yra labai svarbus faktorius tautos meniniame ir kultūriniame gyvenime. Gerai pastatyta opera rodo augščiausią tautoje meno jėgų subrendimą, ir ištikrųjų nes operoje yra koncentruojamos visos meno rūšys: muzika, poezija, plastika, tapyba, architektura, etc.

Tad dabar nors trumpai apžvelgsime, kaip vystėsi operos idėja lietuviuose; operos idėjos gimimas ir vystymosi yra glaudžiai susijęs su K. Petrausku. Galima net daugiau pasakyti, kad pirmiau sunku būtų buvę įsivaizduoti Lietuvių operą be Kipro Petrausko, kuris operai buvo spiritus movens.

Operos organizavimo idėja lietuviams jau buvo kilusi 1919 metais. Bet tos idėjos realizavimo pradžia turėjo del tam tikrų priežasčių nusistėti kiek toliau.

Konkretus operos organizavimo darbas prasidėjo 1920 metais. Tų metų gegužės mėnesio pradžioje Kaune prie neseniai susikursios Lietuvių Meno Kūrėjų Draugijos susidarė muzikos sekcija. Į šią sekciją įėjo sugrįžusios iš Rusijos dainininkės V. Grigaitienė, A. Galaunienė ir muzikai A. Kačanauskas ir J. Žilevičius. Tas burelis ir tarėsi mūsų operos kurimo klausimais. Jie net buvo sumanę greitai laiku pastatyti kai kurias scenas iš operos „Eugenijus Oneginas”. Bet tų pat metų rudenio pradžioj iš Rusijos grįžo Kipras Petrauskas kupinas naujų vilčių ir sumanymų. Jis iš pat pradžių nutarė nesitenkinti atskirų scenų pastatymu, bet visus ragino ir pats buvo užsidedęs noru kurti nuolatinę operą. Tam tikslui buvė sudaryta operos taryba, į kurią įėjo: Kipras Petrauskas, J. Tallat-Kelpša, J. Žilevičius ir St. Šilingas. Buvo nutarta statyti operą Verdi „Traviata”. Darbas, suprantamas daiktas, buvo begalo sunkus, nes nebuvo nei dekoracijų, nei kostiumų, nei galų gale lėšų tam viskam įsigyti. Daug reikėjo idėti triuso, kad ir pačią operą pritaikyti lietuvių kalbai.

Nors sunkus ir vargingi buvo tai keliai, tačiau nenusiminta ir pradėta dirbti su didžiausiu jėgų įtempimu. Kipras Petrauskas šiame sunkiame darbe buvo, tarsi, modus vivendi, — visus judinas, visiems jėgų ir pasirižymo priduođas. Štai keletas atsiminimų iš tų sunkių ir vargingų laikų, kurie mūsų pasakytasias mintis patvirtis. (Daugiau bus)

Revised Text of the Constitution and By Laws of the Lithuanian Alliance of America

For Consideration of the Supreme Assembly at Its Convention in 1928

(Continuation)

Visiting Committee — Its Rights And Duties.

Sec. 31. A member, who has been summoned by the financial secretary of the Lodge to visit the sick, shall immediately do so, and he shall visit the sick member assigned to him not less than twice a week according to the secretary's instructions, and not less than once a week, if the sick member is confined and treated in the hospital, providing the hospital is in the same city as the Lodge. He shall report of the member's illness to the Secretary on a regular blank. Failing to comply with the order he shall be fined not less than fifty cents and not more than two dollars for each offense. Such fine shall be paid to the Lodge at its next meeting, together with all other payments.

Sec. 32. Where a member is afflicted with a contagious disease and by the physician's order no visitors are permitted, then in that event the visiting committee are excused from visiting during the time prescribed by the doctor. The fact that the member's disease is contagious should be noted by the doctor on the visiting blank.

Sec. 33. If the officers of the Lodge or visiting committee upon investigation are in doubt as to the member's sickness, it is their duty to request the physician of the Lodge to examine the status of the sickness at the expense of the Alliance. The sick member, refusing to submit to the examination by the physician of the Lodge, shall forfeit the benefit for the entire period of the sickness.

Sec. 34. The officers of a Lodge shall have a right to visit the sick member at any time and it is the duty of the sick member to give them all information about his illness.

Sec. 35. Any officers of the Lodge, the visiting committee or members and the sick members of the Lodge found guilty of conspiracy to fraudulently obtain or of fraudulently obtaining the sick benefit from the Alliance, and any members found to be accomplices to such fraud or fraudulent conspiracy, shall be fined not less than one dollar and not more than twenty-five dollars each, and their fines shall be paid at the next regular meeting together with other payments. One half of such fines shall be remitted to the expense fund of the Alliance.

The Duties of the Financial Secretary of the Lodge.

Sec. 36. Upon receipt of a notice of the member's sickness, the Financial Secretary shall immediately appoint a visiting committee of not less than two members and furnish them and the sick member with necessary blanks. He shall see that each committee man obeys the orders and reports to the Lodge at the next meeting in detail of the condition of the member's sickness.

Sec. 37. It is his duty immediately after the meeting of the Lodge to report to the Supreme Secretary of the Alliance the names and numbers of the sick members and to transmit all documents, reports, doctor's certificates, notices and other blanks properly filled out and all other information he may have pertaining to the member's sickness, as well as the resolution of the Lodge passing upon the right of a sick member to benefit.

Sec. 38. The Financial Secretary of the Lodge shall promptly and without delay, perform his duties and follow the rules and laws regarding the sick members; for his neglect or failure to perform his duties the Lodge shall at once remove him from office and he shall forfeit his entire salary. The Lodge shall be held responsible to the Alliance for any benefits illegally paid by the Alliance through neglect of duty, either on the part of the Financial Secretary or other officers of the Lodge.

Sick Benefit Fund.

Sec. 39. Sick benefit fund shall consist exclusively of assessments paid by the members of the sick benefit classes. The sick benefits shall be paid from the Sick Benefit Fund only.

Deficiency.

Sec. 40. In case of deficiency in the fund to pay the sick benefits, the Supreme Executive Council of the Lithuanian Alliance of America shall proportionately assess all sick benefit

members to meet the deficiency. The fact of such assessment and the ratio to be paid by each member of the Sick Benefit Fund shall be announced by the Supreme Secretary in the official organ of the Alliance, and the said assessments shall be paid by the members at the meeting of each Lodge next following the date of such announcement.

Payment of Benefit.

Sec. 41. As soon as the Financial Secretary of the Lodge furnishes the Supreme Secretary of the Alliance with all necessary proofs and documents together with the resolution of the Lodge, and if it appears that the member is legally entitled to a benefit, the treasurer of the Alliance will pay the same by check, sending it to the Financial Secretary of the Lodge to be delivered to the sick member upon his receipt on a regularly adopted blank.

Sec. 42. Should it appear that the transmitted documents of sickness are incomplete or that there is any intention to obtain the benefit illegally, then in that event the Supreme Executive Council shall order the Subordinate Lodge to make adequate investigation and shall delay or stop the payment of the benefit. The Supreme Secretary shall notify the claimant of such fact.

Sec. 43. A sick member in good standing whose sickness is severe and of long duration shall be entitled to receive benefit every month, if the is in immediate need of and demands the same.

Sec. 44. In case of death of a sick member whose benefit has not been paid, the same shall be paid to the beneficiary named in his death-benefit certificate.

Sec. 45. A member, who has been denied the sick benefit or any part thereof by the Supreme Council or the Supreme Secretary, may appeal his claim to the Supreme Assembly of the Alliance at its next convention, and its decision in the matter shall be final.

Sec. 46. No member shall bring any action against the Lithuanian Alliance of America in any court of law or equity to recover sick benefits before his appeal from the decision of the Supreme Executive Council has been presented to the Supreme Assembly at its regular convention, and after the denial of the appeal or rejection of his claim by the Convention, no action shall be brought or maintained, in law or equity, by the aggrieved member, unless commenced within six months after the last day of the Convention of the Supreme Assembly.

(To be continued).

PAASIKINIMAS DELEI KONSTITUCIJOS PROJEKTO.

Pradėjus spausdinti „Tėvynėje“ SLA Konstitucijos projekto angliškąjį tekstą nekuri nariai klausia:

1. Ar bus spausdinamas ir lietuviškas projekto tekstas?
2. Ar bus atspausdinta atskiron brošiūron projektas ir išsiuntinėtis kuopoms apsvartyti ir savo pastabas pridėti?

Pirmiausiai norime pabrėžti, kad pareigą visų narių atyžiai perskaityti ir pastudijuoti pertaisytos Konstitucijos projektą. Kiekvienas narys privalo žinoti organizacijos Konstituciją ir turi teisę savo nuomonę pasakyti kas toje Konstitucijoje yra taisytina ir papildytina.

I aukščiaiu paduotus klausimus galime atsakyti tiek:

1. Taip, bus spausdinamas „Tėvynėje“ ir lietuviškas tekstas šio naujo Konstitucijos projekto, kuriame yra padaryta tūli papildymai ir pakeitimai.

2. Projektas nebus spausdinamas atskiron brošiūroje, nes tai būtų bereikalingi iškašai. Kiekvienas narys gali sau pasilaikyti tuos „Tėvynės“ numerius, kuriuose telpa Konstitucijos projektas. Jei neparanku laikyti pilnus laikraščio numerius, tai galima išsikirti tas skiltes ir susinumeravus iš eilės laikyti iki bus laikas projektą kuopų susirinkimuose svarstyti. Centras negalės kuopoms suteikti pilno projekto teksto, jei patios kuopos nepasirūpins jį sutauptyti iš karpomis iš „Tėvynės“, kuomet tas galima visai lengvai ir be jokių išlaidų pasigaminti.

„Tėvynės“ Redakcija.

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. REIKALU NUOTRUPOS

Rašo Pr. Bajoras.

Tilpusioj praėjime „Tėvynės“ numery SLA. 2-ro bertainio, š. m. atskaitoj atžymėtini nekuri dalykai.

Minimame bertainy SLA. narių mirė 54. Daugiausia mirė šiomis ligomis: širdies liga ir plaučių uždegimu 22, po 11 narių kiekviena liga; džiova 5; kasyklose užmušta 5; įvairios nelaimės ir gi nunešė mūsų penkių narių gyvybes. Kita dalis narių mirė 14 įvairių ligų.

Palyginamai, mirtingumas gana mažas; iš veik 20,000 narių bėgy trijų mėnesių mirė tik 54. Tai mažas nuosimtis.

Naujų narių suaugusių prisirašė 492, jaunuolių 107. Pernai šiuo bertainiu prie Susivienijimo prisirašė: 491 suaugusių ir 26 jaunuoliai. Viso 517. Reiškia, šimet 82 nariais — vienu suaugusių ir 81 jaunuolių daugiau. Aišku, kad jaunuoliai prie mūsų organizacijos pradėjo daug daugiau rasyties, negu kuomet nors pirmiau.

Jeigu už šį antrą bertainį buvo \$83,900.08. Pernai antro bertainio įėjus siekė \$76,852.25. Tokiu būdu šių metų antras bertainis duoda \$7,047.83 daugiau, negu praėjusių metų.

Praėjusių metų antrame bertainy mūsų bendras turas siekė \$841,343.37. Šimet gi — \$977,562.51. Išskaičiuokit — skirtumas \$136,219.14! Tai tiek mes turu paugom bėgy vienu metų.

Imant gi domėn tai, ką nepersemai mūsų išdo globėjai paskelbė, tai yra, kad dabar mūsų namas vertas ne \$30,000, bet \$55,000, mes jau turime daugiau kai milijoną dolerių, butent — 977,562.51 plus \$25,000 (namo perviršis) reiškia \$1,002,562.51.

Milijonas dolerių, kurio nė vienas mūsų senesnių darbuotojų svajojo atsiekti. Šiandien ji jau turime! Šiandien jau turime ir visai arti 20,000 narių! Jaunimas ir gi mūsų eiles kasdien didina.

Žengiam pirmyn! Nesu laikomai augam!

Nariai, pasiskaitę šitas skaitlines, priminkite apie tai savo draugams, geriems pažįstamiems ir bendrai lietuviams. Pasakykite, kad kožno lietuvi pareiga prie Susivienijimo prigulėti, nes tai vienintelė lietuvių milijoninė atsakominga apdraudų, pašalpos bei labdarybės organizacija.

SLA. 122 kuopa, Cricogė, Ill., nutarė įsteigti knygynėlį. Tikslas — kad jaunimas ir suaugę lietuvių rėtų kur smagiai, prie knygų, laiką praleisti, vietojėjus ir smulkės.

Labai gražus ir pavyzdingas nutarimas! Tai puikus įnagis kovai su girtuoklybe! Kuomet kuopa turės tokią kultūrinę įstaigą — jau kasas, bet SLA. nariai turės vietą, kur užėję galės šviesintis, mokintis ir ieškoti gyve-

nime ko nors augštesnio, kilnesnio.

Knygynas — tai smulkės priešas! Tų priešų reikėtų turėt kodaugiausia.

Rugsėjo 25 d., New Britain, įvyksta SLA. IV apskrčio metinis suvažiavimas. Apskrčio sekretorius, p. Makoveckas, ragina kuopas patiekti suvažiavimui įnešimu vienu svarbiausių mūsų organizacijos klausimų — nurodant ir patariant kaip organizuoti jaunimą IV apskrčio ribose.

SLA. IV apskritys dar nė viename darbe nesuklupo. Ką šitas apskritys sumanė, tai ir padarė. Todel duoda progą manyti, kad ir šiame darbe mūsų ketvirtas apskritys išsoks stambiu šuoliu jaunimo organizavime. Rodos, kad po šio suvažiavimo prasidės nauja jaunimo era Naujoje Anglijoje.

Apskrčiai reikia iš gilumos širdies palinkėti geriausiu pasekmių.

Kai kurios SLA. kuopos jau užsiprenumeravo Dr. J. Šliupo leidžiamas medicinos mokslo knygas. Šių kuopų elgėsis reikia labai pagirti. Jos paremia mūsų seną darbuotoją, SLA. Garbės Narį, D-rą J. Šliupą ir tuo pačiu atlieka dalį svarbaus lietuvių kultūrinio darbo — padeda įsigyti begalo reikalingų lietuviams medicinos mokslo veikalų.

Kuopos, kurios išsigailate, užsisakykite Dr. J. Šliupo leidžiamas medicinos knygas! Už penkis dolerius dvi didelės, paveikluotos knygos!

AR REIKALINGI SLA. ORGANIZACIJAI APSKRČIAI?

Šitam klausimui rodo neturėtų būti dviejų nuomonių. Taip kaip žmogaus kunas nebūtų sveikas ir stiprus, jei jam nebūtų didžiųjų gyslų, per kurias širdis pumpuodama išsiuntinėja kraują į mažesnes gyslas ir tuo peni visas kuno daleles, taip ir mūsų SLA. organizacijoje. Mes turim centrą, tai mūsų organizacijos širdis. Turim Pildomąją Tarybą, tai mūsų organizacijos galva. Bet jeigu neturėtum apskrčių, tai mes neturėtumėm tų didžiųjų gyslų, ir tadel mūsų organizacijos kunas būtų silpnas ir palieges, nes centras mus organizacijos širdis neturėtų per kur perduot tą maistą į mūsų organizacijos mažesnes kuno daleles, tai yra į kuopas.

Jeigu visos SLA. kuopos būtų surištos stipriais ryšiais ir apskrčius (tam tikrais konstitucijos įstatymais), būtų galima milžinišką darbą atlikti del organizacijos labo; mes butume milžinai lietuviškam judėjime. Apskrčiai galėtų aptiekti tinklu savo ribas lietuviu jaunuomenės, organizavimu jaunuomenės į SLA. kuopas, steigimu lietuvių kalbos mokyklėlių del priaugančių jaunuolių. Apskrčiai galėtų suleisti kuopas nuo šiaudadusių politikierių, kad nevalkiotų jų po partijinius dumblynus.

Tas turėtų but kožnos kuopos susirinkime apkalbama, tas turėtų but kožno SLA. nario minty, kad mes budami nesusi-rišę į apskrčius esam silpni, kad budami mažose grupėse negalime atlikti jokių konstruktyvių darbų, nē del mūsų pačių organizacijos gerovės, nē del vi-

suomeniško labo; kad mes nesusi-rišę į bendras didesnes grupes negalim atsisipirti prieš blogos valios žmones, kurie mus nutempia ten, kur jiems patinka, o ne ten, kur mes norim, tik tadel, kad mes neorganizuoti.

Taigi gerbiamos kuopų valdybos ir gerbiami SLA. nariai, ar ne laikas mums pagalvoti, apie apskrčių naudingumą ir ar ne laikas pradėti šį organizatyvišką darbą dirbti. Aš čia noriu daugiausiai domės kreipti į New Yorko valstijos kuopas, nes šioje valstijoje pasireiškia didžiausias kuopų iškrikimas. Tokiose didelėse lietuvių kolonijose turėtų buti SLA. kuopos milžiniškos, jeigu jos būtų surištos į vieną galingą apskritį. Bet dabar, esant palaidom, iškrikime kai kurios kuopos vosne-vos gyvuoja. Tam gal buvo ir rimtų priežasčių. Mat 5-tas apskritys apėmė dvi valstijas, N. Y. ir N. J. Penktam apskrčiai pakliuvus po komunistų vadovybę, ji komunistai perdirbo iš SLA. apskrčio į komunistų politinį biurą ir tadel S. L. A. kuopos pradėjo pasitraukti iš šio apskrčio. Todel Pildomoji Taryba numatė reikalo leist suorganizuoti naują apskritį tik New Yorko valstijoje. Naujas SLA. 8-tas apskritys jau gyvuoja. Turėjo vieną suvažiavimą, kuriame 7 kuopų įgaliotiniai dalyvavo ir padarė daug naudingų nutarimų, kuriuos šiandien jau gyveniman vygdama.

Dabar antras 8-to apskrčio suvažiavimas įvyks 9 dieną spalio (Oct.), 1927 m., Centro raštinėje, 307 W. 30th St., New York City; prasidės lygiai 2 val. po pietų. Todel kviečiamos visos SLA. kuopos gyvuojančios N. Y. valstyje, dalyvauti 8-to apskrčio suvažiavime. Be jokių išskalbėjimų, be jokių išsisteinimų turėtų kožna kuopa prisijusti savo delegatus į šį 8 apskrčio suvažiavimą. Mes iš anksto žinome, kad vienur ar kitur rasis rusko internacionalo pasiuntinių ir jie kels kuopose suirutę, trugdys konstruktyvią darbą, bet SLA. nariai, kuriems rūpi mūsų organizacija ir gerovė lietuvių tautos, turi lankyt kuopų susirinkimus, turi padirbėti savo organizacijos gerovei ir savo pačių naudai. Jeigu rastųsi tokių agentėlių kuopos valdyboj, kurie priešintųsi šiam rimtam darbui, jų nepaisydami turi išrinkti delegatus į 8-to apskrčio suvažiavimą, nežiurint kaip jūs kuopa toli nebūtų.

J. Marcinkevičius, 8-to apskr. pirmininkas.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

HARTFORD, CONN.

IŠ SLA. 124 kp. Darbuotės.

SLA. 124 kp. mėnesinis susirinkimas atsisbuvo 14 d. rugp., 2 val. po pietų. Šitas susirinkimas buvo svarbus ir daug buvo svarstyta svarbių ir reikalingų dalykų. Narių buvo nedaug ir tas labai apgalėtinys. Visgi reikėtų neužmiršti ateity ir užsimokėti mėnesines mokes-tis. Dabar kuopoj randasi keletas suspenduotų narių. Ar ži-not, ką reikšia buti suspenduo-tų? Susirgus arba kokioj nelaimėj, suspenduotas narys negauna jokios pašalpos. Ar ne būtų geriau užsimokėjus?

Gautas ir skaitytas nuo S. L. A. 4-to apskrčio laiškas, pranešantis kuopai ruoštis prie suvažiavimo 25 d. rugp., New Britain, Conn.

Išrinkta komisija del sutvarkymo naujų sumanymų 4-to apskrčio suvažiavimui. Komisija išrinkta iš šių narių: B. Vedeikis, J. Gudaitis ir T. Valkevičia. Delegatai bus renkami ateinančiame susirinkime.

Gautas nuo „Draugijų Sąryšio“ laiškas, užkvičiant SLA.

124 kp. dalyvauti paminėjime 10 metų jubilėjaus pikniko 5 d. rugs. Buvo priimtas ir viengobalsiai nutarta oficialiai dalyvauti.

Buvo įnešta, kad S.L.A. 124 kp. mokėtų savo nariams po \$6.00 už pirmą savaitę sirgimo, nežiurint kokiam skyruije narys prigulėtų. Šitas įnešimas buvo svarstytas ir atidėtas iki naujų metų. Taipgi buvo kalbama apie rengimą vakarienės. Atidėta sekančiam susirinkimui. S. Makoveckas perdavė išd. \$4.25 likusio pelno nuo S. L. A. 4-to apskrčio pikniko.

Rugs. 11 d., 2 val. po pietų įvyks SLA. 124 kp. mėnesinis susirinkimas Y. M. C. A. svetainėje. Šitas susirinkimas bus labai svarbus ir geistina, kad visi nariai atsilankytų.

J. Januškevičius Jr., SLA. 124 kp. koresp.

DETROIT, MICH.

SLA. 21 Kuopos Reikalai. „Vilnės“ No. 165 tilpo iš S. L. A. 21 kp. darbuotės žinutė mano vardu, už kurią, tikrenybėje, aš neatsakau. Kuomet man buvo paduota pasirašyti per SLA. 21 kuopos narį Valerijoną, tuomet ten buvo parašyta tik apie 25 žodžiai, o kuomet tilpo laikraštis, tai jau buvo visa litanija ir tai prieš mano norą.

Aš turiu pasakyti, kad minėtame susirinkime visai nebuvo kalbėta nario P. Snipio reikalu, o tik apie SLA. 21 kp. suirutę, kuri nē man, nē kitiems mūsų kuopos rimtiems nariams nepatinka ir už kurios prašalinimą aš visuomet stovėsiu. Taigi aš pasirašiau ant blankos turėdamas omeny atsteigti 21 kuopoje tvarką, o ne prašyti minėtam nariui pašalpos, kaip minėtas narys mano vardu parašė „Vilny“.

J. Stanaitis.

CLEVELAND, OHIO.

Šis Tas iš Darbuotės

Linksmą darosi, kuomet turi progos sueiti su savo organizacijos nariais, pasikalbėti apie ateities gyvenimą ir smagiai valandėlę-kitą praleisti. O ypač smagu kuomet matai savo tarpe ir jaunuolius šį-tą veikiant.

Neseniai šios organizacijos veikiant komisija turėjo savo susirinkimą, kuriame dalyvavo 8 vyrai ir viena čia augusi mergaitė. Čia turu pastebėti, kad jei visos čia augusios mergaitės būtų tokios gabios ir taip lietuvių reikalais rupintys kaip šita mergaitė, tai Clevelande lietuvių turėtų kuo pasigėrėti ir pasididijuoti.

Apkalbėjus bendrus organizacijos reikalus, pradėjome tartis apie sportą ir šiaip šį-tą. Iš

SLA. Kalendorius

KUOPŲ BEI APSKRČIŲ PARENGIMAI

INDIANA HARBOR, IND. SLA. 343 kuopa ren-gia puikų išvažiavimą rug-sėjo 11 d., Simaitio ukėje, Ridge Road, netoli Gary, Ind. Kad nurodžius vietą, prie kelio bus iškabintos lietuviška ir amerikoniška vėliavos.

BROOKLYN, N. Y., SLA. 38 Kp. Jaunuolių Mokyklos iš-važiavimas bus rugsėjo 25 d., Forest Hills Parke. Pro-gramą išpildys vien tik jau-nuoliai. Bus įdomių lenk-tynių, prakalbų, deklamaci-jų, dainų.

BROOKLYN, N. Y., SLA. Aš-tunto Apskrčio išvažiavi-mas įvyks 11 d. rugsėjo, Forest Hills Parke. Pra-džia 2 val. po piet.

jaunuolių paaiškėjo, kad jie šią vasarą suorganizavo Base Ball jauktą ir jau Garden Parke praktikuoja. Jie veikia SLA organizacijos vardu. Kalbėjoms ir apie kitus lietuvių sporto veikimus. Prisiminėm šarkį, Komarą ir kitus lietuvių sportininkus. Toks pasikalbėjimas teikė gero įspūdžio ir noro darbuotis.

Veikiančiojo Kom. Narys.

CHICAGO, ILL.

SLA. 122 Kuopos Darbuotė.
7 d. rugp. šios kuopos susirinkimas buvo gana skaitlingas ir tęsėsi gana ilgai, nes visgi buvo daug svarbių dalykų aptarta. Iškilus svarbesniems klausimams, buvo rimtai svarstoma.

Vienas nemalonus dalykas. Pas mus įsiskverbė keletas nemalonių klaidų su ligoniais. Vienas ligonis susižeidė girtuvelyje ranką. Kadangi dirbtuvė maža, daktaro neturi, tik slaugę, ir prie nelabai pavojingos susižeidimo ta slaugė ir gydė mėnima draugė. Išsirus tris savaites, narys sugrįžo į darbą. Nors mums gerai yra žinoma, kad tas draugas sirgo, bet negalime išpydyti blankų, nes nėra gydytojo, kuris išpydytų paliudymą, o slaugė neapsiima, sakosi kad ji nėra daktaras.

Antras ligonis sirgo 8 savaites. Turi gauti po 9 dol. savaitėje, o jam čekis parėjo tik 21 dol. Matyt, tas drangas ir rista. Palikta kuopos raštininkui šiuos reikalus peržiūrėti.

Užbaigus tuos du dalykus, rodos jau viskas buvo tvarkoje. Bet, štai ir vėl pasirodė ant stalo panašus klausimas. Musų raštininkas persikėlė į kitą vietą gyventi; viena kuopos narių susirgo ir negalėjo greitai surasti raštininko užsimalduoti; kada surado raštininką, ir pasiuntė ligonių lankytojus, lankytojai nuėję rado moterį jau sveikant; jie išpydė blankas, išklausinėjo ligonės padėtį ir išėjo, o moteris užpykus kam ją jau sveiką lanko, sumanė laišku pabarti raštininką. Vietoj paieškoti popierio ir parašyti pabarimą, paėmus No. 2 blanką ir parašė: „Po šimto pyptiki, kam siunti ligonių lankytojus kada ligonis jau sveikas.“

Na ir jeigu raštininkas pasiųstų tokia blanką į centrą, kokį jis atsakymą gautų? Bet ta moteris atėjus į susirinkimą vistik rėkia, kodėl jai pašalpos neišmoka.

Panašiai buvo dar ir su Čiurlioniene. Keno ten klaida buvo, nežinia. Iš centro prisiuntė čekį 7 dol. pagal daktaro liudymą, o ligonių lankytoji pas ją ėjo dar apie 5 savaites po daktaro paliudymų. Ta moteris labai perpykusi, kad už tokį ilgą sirgimą tik 7 dol. duoda; supykus neima nei tų 7 dolerių.

Po tų visų nesmagumų priėjom ir prie rimtesnių klausimų. Vienas iš svarbių nutarimų buvo tai, kad šioj Town of Lake kolonijoj ką nors veikti prieš girtuokliavimą. SLA. 122 kuopa nutarė steigti knygyną, kad jauni žmonės turėtų vietą, kur užteit ir praleisti laiką naujingai gražiojo apšviesto vietoj, o ne kur prie baro, prie tų šiandieninių nuodų.

SLA. 122 kuopa kvies ir kitas draugijas prisidėti prie viršminėto sumanymo.

Viršminimai kuopai šįmet visiškai gerai sekasi. 2 dienos birželio išvažiavimas davė gražaus pelno, nes kuopai lieka suvirš \$150.00. Kada susirinkimai būs skaitlingi, tai ir sekasi geriau aptarti dalykus ir veikti visiems išvien.

Aš nuo savęs kviečiu ir toliau visus draugus dalyvauti susirinkimuose; ypač atin. neime susirinkime bukite kiek „enas, nes yra vienas labai svarbus dalykas: sekretoriai nori pertikrinti visus antrašus, nes daugelio narių antrašai yra susenę ir siusti laiška grįžta atgal. Todel

dabar butinai norime ypatingai nuo jums gauti antrašus, kad ant metinio susirinkimo galėtume kiekvieną pašaukti atvirutėmis. Sekantis kuopos susirinkimas bus rugsėjo 4 d., 2 val. po pietų, 4523 So. Wood st., užpakalinėj svetainėj.

P. Markunas.

ZEIGLER, ILL.

Iš SLA. 308 Kp. Susirinkimo.
Iš komisijos raportų paaiškėjo sekami dalykai. Jaunuolių skyriaus komisija pranešė, kad jaunuoliai šiuo tarpu nieko neveikia. Bendrovės atstovas pareiškė, kad nieko nežina, nes bendrovės susirinkimų nelaikanti. Velionio St. Stremikio komisija raportavo, jog velionio turtas nebuvo bereikalingai eiktas, nes A. S. Mileris pridavė įrodymus, kur ir kiek išleista ir kiek priduta kur reikalinga. Taip gi skaitytas laiškas pranešantis Stremikio tėvams, kaip ištikrųjų dalykai yra su velionio turtu. Liepos mėnesiniame susirinkime pavyko kuopai atsaukti gegužės mėnesio tarimą ir darinkta dar du nariai prie buvusios komisijos delei peržiūrėjimo, ar yra teisingi tie užmetimai, kad velionio turtas neteisingai eikvojamas. Taip gi buvo leidžiama pasikalai, kad A. S. Mileris visą turtą išieikvojęs savo naudai. Po šio susirinkimo raportų paaiškėjo, kad nieko tokio nėra ir kad viskas tvarkoje, nors už tai veik bėgy devynių mėnesių kuopoje ėjo įvairiausių ergelių.

Iš finansų raportu paaiškėjo, kad kuopoje yra \$205.74. Ligoninių lankytojų raportavo esą 2 ir pusę ligonio; raportavo esą pabėgo nuo lankytojų. Korespondentas raportuoja, kad Paderonis išvadino jį neteisingu aprašintu kuopos susirinkimų „Tėvynės“ No. 29, ir reikalauja, kad susirinkimas duotų paaiškinimą, kuris judviejų daugiau meluoja.

Skaitytas nuo 12 apskričio laiškas, kuriame pranešama, kad kuopa išrinkti delegatus į suvažiavimą, kuris atsis 28 d. rugp. West Frankforte, Ill. Išrinkta 10 delegatų.

J. Tilendis.

WOODLAWN, PA.

SLA. 247 Kp. Darbuotė.
Musų kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugp. 7 d. Apsvaršius kuopos bėgančius reikalus, prisirašė du nauji nariai į jaunuolių skyrių. Dabar prie musų kuopos priklauso 11 jaunuolių. (Kuopa galėtų sudaryti atskirą jaunuolių skyrį. Red.)

Po susirinkimo namų šeimyninkė, p. Medelienė su savo dukrele parengė narius skanią vakarienę.

J. Pleškaitis.

AUBURN, ILL.

Žinutės.

Nors jau penktas mėnesis kai nedirbam, streikuojam, bet musų SLA. 27 kp. darbuojasi, nesnaudžia. Tame laikotarpį kuopa surengė du išvažiavimus, į kuriuos atsilankė skaitlingas svečių būrelis. Kai girdėjau, tai kuopai pelno liko arti šimto dolerių. Taig varde SLA. 27 kuopos tariau ačiū ne tik musų darbuotojams, bet ir visiems svečiams, kurie į musų parengimą atsilankė.

Baisi nelaimė patiko Miką Jurevičių. Rugp. 20 d. važiuojant skersai gelžkelio bėgius, užbėgo greitas traukinys ir sudaužė jo automobilį ir Jurevičius tapo ant vietos užmuštas.

Velionis prigulėjo prie SLA. 27 kuopos ir prie kitų dviejų draugijų. Kuopa nupirko gyvų gėlių vainiką ir rupinosi laidotuviems.

Velionis buvo pašarvotas pas pussere Springfield, Ill. Palaidotas rugp. 23 d. Springfieldo kapuose. Velionis buvo našlys ir vaikų neturėjo. Girdėjau, kad yra jo du broliai —

Andrius ir Aleksa, bet nežinau kur jie gyvena. Andriui yra aprašyta pomirtinė iš SLA. ir taipgi nemažai pinigų likę. Broliui prašoma atsiųsti sekančiu adresu: Antanas Baranauskas, 206 E. Adams St., Auburn, Ill.

Antanas Baranauskas.

EASTON, PA.

Iš SLA. 342 Kuopos Veikimo.
Musų kuopos piknikas atsis buvo rugp. 21 d., Hacketts Parke. Šitas parkas priklauso Eastono miestui ir iki šiol jam piknikų neleido rengti. Šiais metais, susitvėrus SLA. 342 kuopai savo pirmą pikniką parengė šiame parke.

Niekas nematė, kad piknikas taip gerai pavyks. Išryto buvo apsiniaukę ir panašu ant lietaus, bet apie 12 val. pradėjo švisti ir pikniko rengėjai ėmėsi darbo. Apie 3 val. žmonės pradėjo rinkties ne tik iš Eastono, bet ir iš kitų miestelių; žodžiu, svečių prisirinko iš visos apylinkės. Daugiausia suvažiavo automobiliais. Ir žmonių tiek buvo, kad Eastonas tokio skaičiaus dar niekad nėra matęs. Tai pirmas Eastone toksai piknikas!

Laikas piknike praleista gražiai ir linksmai. Buvo gardžių užkandžių, minkštų gėrimų ir visokių kitokių įvairenybių. Išlaimėjimui leista didelė dėžutė saldinių. Laimėjo p-lė K. Ulbiūtė. Šiai pramogai pasibaigus, tai veik bėgy devynių mėnesių kuopoje ėjo įvairiausių ergelių. Iš finansų raportu paaiškėjo, kad kuopoje yra \$205.74. Ligoninių lankytojų raportavo esą 2 ir pusę ligonio; raportavo esą pabėgo nuo lankytojų. Korespondentas raportuoja, kad Paderonis išvadino jį neteisingu aprašintu kuopos susirinkimų „Tėvynės“ No. 29, ir reikalauja, kad susirinkimas duotų paaiškinimą, kuris judviejų daugiau meluoja.

Paskui buvo šokiai. Iš parengimo kuopai liks puštinai pelno.

J. Simanauskas.

PROTOKOLAS.

SLA. 5-to Apskričio, 34 Suvažiavimo, Laikyto 24 d. Liepos, 1927 Metų, Lietuvių Sveitainėje, 180-182 New York Ave., Newark, N. J.

Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas P. Bieliauskas 12 val. dieną.

Iš vardošaukio paaiškėjo, kad suvažiavime dalyvauja apskričio valdybos sekančiai nariai: pimm. P. Bieliauskas, pirm pagalb. J. Kentrus, sekr. J. Aleksis ir idž. S. Baltutis. Apskričio organizatorius, K. Briedis į suvažiavimą nepribuvo.

I Mandatų sutvarkymo komisiją, apskričio pirmininkas P. Bieliauskas paskyrė J. J. Dulkį ir J. Černauską.

Mandatų sutvarkymo komisija peržiūrėjus ir sutvarkius visus mandatus pranešė, kad delegatų privalo būti 20 nuo 7 kuopų. Bet padarius delegatų vardošaukį pasirodė, kad keli delegatai suvažiavime nedalyvauja.

Delegatai pribuvo nuo sekančių kuopų:

3 kuopa, Elizabeth, N. J. — A. Skairus, J. Kentrus ir B. Rauba.

70 kuopa, Cliffside, N. J. — K. Derencius.

83 kuopa, Brooklyn, N. Y. — P. Bieliauskas ir J. Aleksis.

101 kuopa, Paterson, N. J. — J. J. Dulkis, M. Ragauskas, K. Dulkienė ir K. Motiejūnienė.

234 kuopa, Great Neck, L. I. N. Y. — J. Čelkis.

245 kuopa, Newark, N. J. — K. Verbas, J. Černauskas ir S. Lukas.

285 kuopa, Linden, N. J. — S. Milevas.

Viso delegatų pribuvo 16 nuo 7 apskričiai priklausančių kuopų. Keturiuos apskričiai priklausančios kuopos delegatų neprisiuntė.

I suvažiavimą nepribuvo se-

kanti delegatai:

3 kuopos, Elizabeth, N. J. — J. Kazlauskas.

70 kuopos, Cliffside, N. J. — K. Dzeveckas.

245 kuopos, Newark, N. J. — O. Kaminskienė ir A. Bička.

Suvažiavimo tvarkos vedėju vienbalsiai išrinktas J. J. Dulkis.

Suvažiavimo tvarkos vedėjui užėmus savo vietą ir sutvarkius reikalingus dalykus, eita prie sekančio dienotvarkio punkto.

Praėjusio suvažiavimo protokolą perskaitytas ir priimtas, kaip parašytas.

Apskričio pirmininkas P. Bieliauskas išdavė gana platų ir puikų raportą. Iš jo raportu paaiškėjo, kad per jo pasidarbavimą, šio apskričio ribose, tai yra, Bayonne, N. J., susitvėrė nauja SLA. kuopa iš 17 narių. Prie to dar pridūrė, kad yra dedamos pastangos ir kitur suorganizuoti naujas SLA. kuopas. Raportas priimtas vienbalsiai.

Apskričio sekretorius, J. Aleksis išdavė labai platų raportą, kuriame smulkmeniškai buvo išdėstytas visas apskričio veikimas per tą pusmetį. Taipgi pažymėjo, kokius planus apskričio valdyba turi ant rankų tolimesniam veikimui ir apskričio didinimui. Iš jo raportu paaiškėjo, kad per tą pusmetį sekretorius turėjo gana daug darbo, bet viskas tapo tinkamai atliktai. Prie darbo pasidarymo prisidėjo ir įvykęs apskrities skilimas. Raportas priimtas vienbalsiai.

Apskričio pirmininko pagalbininkas, J. Kentrus, raportavo, kad jis dirbo apskričio labui, kiek jam gyvenimo aplinkybės pavelijo. Prie to dar pridūrė, kad dalyvavęs 2 apskričio valdybos posėdžiuose. Raportas priimtas.

Apskričio išdinininko, S. Baltutis raportas buvo trumpas. Jis pareiškė, kad per šį pusmetį daug dirbti SLA. labai negalėjo, nes gyvenimo sąlygos jam nepavelijusios. Ateity pasisąžadėjo daugiau padirbėti. Piniurį turįs tiek, kiek pas sekretorių knygoje užrašyta. Raportas priimtas.

Apskričio organizatorius, K. Briedis į suvažiavimą nepribuvo ir jokio raportu nepridavė. Apskričio sekretorius, J. Aleksis, pranešė, kad apskričio valdyba per šį pusmetį turėjo 4 posėdžius. Visuose posėdžiuose buvo daromi planai Penkto apskričio sustiprinimui ir praplatinimui.

Apskričio pikniko rengimo komisijos narys, K. Derencius, pranešė, kad visi prisirengimais prie pikniko jau užbaigti ir piknikas įvyks 31 dieną liepos, Floral parke. Taipgi pažymėjo, kad prie surengimo pikniko daug prisidėjo apskričio sekretorius, J. Aleksis.

Pikniko rengimo komisija paaiškinus, kad jiems dar trūksta del pikniko darbininkų, ant vietos tapo išrinkta šie delegatai: S. Lukas, J. Kentrus, J. J. Dulkis ir K. Dulkienė.

Konkurso paskelbimo ir davimo dovanų už prirašymą naujų narių apskričio ribose, klausimas pavestas apskričio komitetui.

Padarytas įnešimas, kad permainyti laiką del apskričio suvažiavimų. Po plataus ir visapusiško apkalbėjimo, tas klausimas atidėtas iki V apskričio metiniam suvažiavimui.

(Šmeižiantį SLA. Pildomąją Tarybą nutarimą apleidžiame.

SLA. organas privalo laikytis konstitucijos, kuri draudžia nariams niekinti ir šmeižti organizacijos viršininkus. „T.“ Red.)

Apskričio pirmininkas P.

Bieliauskas, pridavė rezignaciją iš V apskričio pirmininko vietos. Po apkalbėjimo, imant atydon jo pasiaiškinimus, rezignacija priimta. Jo vietą, iki apskričio metiniam suvažiavimui užims jo pagalbininkas, J. Kentrus.

Apskričio sekretorius, J. Aleksis, taipgi pridavė rezignaciją. Bet, kad jokių būdu nebuvo galima surasti iš delegatų tarpo žmogaus, kuris sutiktų apskričio sekretoriaus vietą užimti, tat, delegatams prašant, J. Aleksis sutiko eiti apskričio sekretoriaus pareigas iki apskričio metiniam suvažiavimui.

Nutarta apmokėti visos suvažiavimui pridutos bilos.

Sekančiam apskričio suvažiavimui nominuotos sekančios vietos: Elizabeth, N. J.; Newark, N. J.; Cliffside, N. J.; Paterson, N. J. ir Linden, N. J. Balsavimo pasekmės sekančios: už Elizabeth, N. J. paduota 3 balsai, už Newark, N. J. — 3, už Cliffside, N. J. — 3, už Paterson, N. J. — 1, už Linden — 0. Tokiu būdu sekančias apskričio suvažiav. įvyks Newark, N. J.

Finansinė Apskaita:

30 dieną sausio, apmokėjus visas bilas, apskričio ižde liko \$24.00

Per šį pusmetį į apskritį užsimokėjo savo metines duokles sekančios apskričiai priklausančios kuopos:

3 kuopa, Elizabeth, N. J., už 60 narių \$3.00

245 kuopa, Newark, N. J., už 90 narių \$4.50

285 kuopa, Linden, N. J., už 19 narių \$.95

Viso per tą pusmetį įplau-

kė \$8.45

Kadangi per šį pusmetį apskritis jokių išlaidų neturėjo, tat 24 dieną liepos apskričio ižde liko \$32.45.

Suvažiavimas uždėdarė 4:30 po pietų.

J. Aleksis,

SLA. Penkto Apskr. Sekr.

POLEMIKA IR KRITIKA

MELAGIAI IŠ „VILNIES“ PRIRODYMŲ NETURI.

Kaip jau žinome SLA. centro organizatoriui p. Vitaičiui atvažiavus Chicago, komunistų „Vilnis“ paskleidė melus, kad „Vitaitis Chicagoj Sandaros kuopos organizuoja“, to delei, „Tėvynės“ num. 30 aš ir padariau pastabą, kad „Vilnis“ savo paskleistus paskalus prirodytų faktais: ar daug Vitaitis Sandaros kuopų Chicagoj suorganizavo? Taigi pažūrėkime kaip į šitą pastabą „Vilnis“ atsako. Ugi reikalavimą kad ji tuos savo paskalus prirodytų faktai, vedina „nerintu straksėjimu“ prieš komunistus! Štai jums ir „priparodymai“. Suprantamas dalykas, kurgi melagiai prirodoj mus gaus. O antra, šitiems žmonėms ne koki prirodymai rupi, bet jų tikslas yra „kuo daugiausiai melų paskleisti apie SLA. viršininkus. Jų tikslas buvo blaivius melus skleisti ir apie SLA. organizatorių p. Vitaitį, kad sukeltų prieš jį SLA. narių neapykantą, štai SLA. nariai žiūrėkite, Vitaitis važinėdamas su SLA. reikalais Sandaros kuopas organizuoja! Bet kada šitie melagiai tampa viešai prispirti prie sienos, kad savo paskalamis duotų įrodymus, tai tada jie apsimeta užuomarmomis, ir „neatsimena“ to, ką neseniai skelbė. Taigi aišku, kiek jų kalbos ir raštai apie kitų nuomonių žmones turi vertės.

„Vilnis“ džiaugiasi, kad ji turi ir „laimingų“ redaktorių, kurie nėra SLA. nariais, tad už skleidimą melų apie SLA. viršininkus, jie jaučiasi liuosi nuo atsakomybės prieš SLA. įstatymus. „Vilnies“ redaktoriai mat, protauja šitai: jeigu tu nesi SLA. nariu, tai meluok ir

mės, nes esi „laimingas“, kad SLA. įstatymai tavęs nepasiekia. Tai šitokis moralis supuvimas komunistų redakcijose dvokia. SLA. nariai turi tūmyt ir komunistų melus kelti aikštėn.

P. A. Deltuva.

ATSAKYMAS J. TELINDZIUI.

Kuomet „Tėv.“ laidoj liepos 22 d., š. m. atsakau į J. Telindžio neteisingą aprašymą, tai matytis tas jam labai nepatiko ir jis duoda man atsakymą ir sykiu užsipuola, kad aš jį melagiu išvadines. Bet vietoj prirodyti kaip jis teisingas yra, tai ima ir prirašo daugiau neteisybių ir bando tą visą suversti ant jam nepatinkančių ir kitaip manančių ypatų. Niekaš negali J. T. įrodyti, kad šiais metais kuopos valdyba dirba už dyką. Štai faktai: liepos mėn. susirinkime užmokėta alga nut. rašt. \$8.00. Kurį čia tas už dyką dirbimas, kuomet jis pirmiau rašė, kad kuopos valdyba dirba uždyką, nepareikalaus jam paskirtos algos, kuomet sugrįž iš Lietuvos.

Taipgi J. T. negali įrodyti, kad kuopos iždas normaliai laikosi. Toliau J. T. bando nurodyti, kad šiais metais rašt. padaręs labai mažai smulkių išlaidų, bet tai reikiška fin. rašt. turėjo daug mažiau ir darbo, nes nesuintinėjo atviručių, kviečiančių narius į susirinkimus. Juk kuopa turi suvirš 140 narių, tad kiekvienas supranta, kad mažiau darbo ir išlaidų.

Toliau J. T. primeta man, buk aš kėlęs triukšmą ir priešinęs didžiūmos narių nutarimui, tai yra mokėjimui 10c. kuopos palaikymui. Čionais jis nori tik savo neapykantą ant manes išlieti, nes jis niekados negali įrodyti, kad aš esu triukšmą kėlęs delei mokėjimo dešimtukų kuopos palaikymui. Tas juk yra pažymėta SLA. Konstitucijoj ir aš niekados prieš SLA. įstatymus ne esu išėjęs, kaip J. T. yra atsižymėjęs.

Taipgi J. T. užsipuola ant manes, buk aš visai ne verta lermą keliu ir naudingo darbo neatlikęs nė už centą, tai yra budamas St. Streimikio komisijos nariu. Bet kokį lermą ir už ką keliu, tai nereikia įrodyti bile tik galima pasakyti, kad kelia lermą, tai ir gana... Negaliu tikrai įvertinti savo darbo kiek naudingas jis buvo, bet tik tiek turiu pasakyti, kas tik kuopos susirinkime buvo nutarta komisijai atlikti, viską ir visur su kitais komisijos nariais atlikau. Bet J. T. atrodė, kad kiti komisijos nariai atliko naudingą darbą, tik mano darbas, kurį bendrai dirbau su kitais, nėra vertas sudiluso cento.

Toliau J. T. nurodo, kad komisija buvusi panaikinta gegužės mėnesio susirinkime kas yra tikra tiesa. Bet birželio mėnesio susirinkimą aprašydama „Tėv.“ num. 25 jis vėl piškina, kad St. Streimikio komisija kėlus lermą ir nuobodžių pasakas pasakojusi. Na ir su klausyk ką jis nori pasakyti! Vienur nurodo, kad St. Streimikio komisija panaikinta gegužės mėn., kitur rašo, kad birželio mėnesio susirinkime lermą kėlė. Tur but jam ir mėnesiai eina birž. pirma, o geg. sek. kaip ir kiti dalykai jam vis atbulai rodos.

J. T. nurodo savo atsakyme, buk aš pats priminęs, kad komisijos darbas buvęs likviduotas, bet nepasako iš kokios priežasties ir buk nuduodas, kad kuopa perleisusi negerą tarimą. Čionais jis visai nesąmonės šneka, kad aš taip rašęs. Paimk ir pažūrėk „Tėv.“ num. 22 d. liepos, š. m., ar yra kas nors minėta apie negerą kuopos tarimą?

Pagaliau J. T. nurodo, kad šmeižtą ant A. S. Mierio ir visokio lermo keltų per S. V. P. kuopa negalėjusi tohaas pakęsti ir buvusi priversta likviduoti tos komisijos darbą. Jis taipgi nesąmonės kalba, kuomet sako, kad laiškas buvęs atsiųstas iš Lietuvos privatiškai J. Bernotui ir nebuvo skaitytas komisijos vardu ir buvęs pagamintas šmeižtas ant A. S. Mierio. Tuo tarpu tas laiškas buvo rašytas komisijai velionio Streimikio turto reikalui ir buvo skaitytas komisijos vardu, o ne privatiškai, kaip Telindis kad bando įkalbėti. O kas link „šmeižo“, tai ne komisijos kaltė, jeigu A. S. Mieris nepasilegė su velionio pinigais taip, kaip jis buvo prizaadėjęs padaryti. Tuomet velionio tėvas ir atrašė, kad jis daugiau A. S. Mieriu-Melnikiui nepasitiki, bet pasitiki daugiau J. Bernotui. Delko tai ir paleido buras visi į darbą ant J. B. ir manes, kad buk mes skundą nurašė velionio tėvams. Bet kuomet J. B. pasiulė jums kelionę į Lietuvą ir atgal ir sutiko apmokėti visas kelionės išlaidas, tai ne vienas jūsų neatsiradot priimti tą propoziciją nuvažiuoti į Lietuvą ir atvežio jo rašytus laiškus velionio Streimikio tėvams.

Veltui J. T. bando užgincyti kaslink nepasuitimo visų pinigų į Lietuvą velionio tėvams. Tai esą nevertas nudiluso cento argumentas, nes kitaip A. S. M. negalėjęs ir padaryti. Jis bando nurodyti, kad Mileris kuopos susirinkime aiškines kiek galįs nusistūti į Lietuvą ir kiek turi atiduoti velionio turto administratoriui. Čionais J. T. pasako didžiausią neteisybę, nes visiškai Mileris tokio paaiškinimo nepasakė, kaip kad J. T. bando nurodyti. Mat nori pateisinti sauvališką paselgimą ir bando iškraipyti kuopos nutarimą, buk tai nebuvo tokio griežto tarimo. Mat kuomet jų vienmintis ką nors padaro, tai jie visuomet griebiasi kiek galėdami teisinti, o nepasmerkti. Taip ir dabar daro su M. už nesiskaitymą su kuopos nutarimais, tai jau toki taktika pas J. T.

Bet, sakau, veltui tokis teisinimasis, nes visi 308 kuopos nariai žino, kaip tas visas dalykas ėjo. Taipgi visi žino, kad ir toji komisija kuopoj panaikinta tik po to, kad velionio Streimikio tėvas pareikalavo, kad perduotum jo sunaus turto išieškojimą Lietuvos konsului. Tad nebeliko reikalo daugiau tokią komisiją palaikyti ir štai delko komisija likviduota, o ne delto, kad ji lermus kėlus ir M. šmeižusi.

Ant galo jei viskas p. M. buvo gerai kaip pridera atlikti, tai kuriam tikslui vėl liepos mėnesio kuopos susirinkime atnaujinta ta pati komisija, kad eitų ir dirbtų M. neatliktą darbą. Jei ta komisija buvo likviduota už lermo kėlimą, tai kodėl nariai paskyrė tuos pačius žmones iš naujo į tą pačią komisiją. Reikiška nieko panašaus nebuvo kaip p. Telindis mėgino „Tėvynės“ skaitytojus įtikinti.

Bet neverta daugiau ginčytis su p. Telindžiu, nes jis jau iš pirmiau yra žinomas neteisingais rašinėjimais į laikraščius. Savo laiku buvo priverstas net atsiprašyti Z. L. N. B-vės, kad išvenčus teismo už neteisingą jos reikalų aprašymą. Man tokių dalykų niekas negali priimti ir aš niekuomet nesivaduoju jokiais tikslais rašydama žinias į laikraščius. Man rupi vien bešališkai teisybė pasakyti, visas įvykis aprašyti tokiu, kaip jis ištikrųjų yra.

S. V. Parednis.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GYVENIMAS.

Gyvenimas yra tokis,
Kokį kas sau susitveria.
Žmonės tiek turi laimės,
Kiek jie jos pasiima.

Visuomet žmonės linkę manyti, kad laimė slepiasi kur tai toli nuo jų. Jie pasirenge viso pasaulio kampus išieškoti, jei aplinkybės tik leisti, kad suradus tą laimę, kurios kiekvienas žmogus trokšta surasti. Visai bereikalingai manyti, kad mūsų laimė kur tai toli nuo mūsų pasislėpusi. Viskas, ko mes geidžiam, yra suvis arti. Visa laimė ar nelaimė yra pačiuose mumyse. Visi gerumai ir blogumai matoši čion pat. Jie taip atrodo, kaip mūsų mintys dalykus nustato.

Jeigu protavimas mums tvirtina, kad tas ar kitas dalykas yra gražus, tai ir atrodo gražus. Jeigu tik savomis mintimis prie kokio nors dalyko atsinešime bauriai, tas dalykas ir paliks baurus mūsų jausmuose.

Visokių smagumų, gražumų ir baurumų sandėlis pas kiekvieną individui žmogų randasi. Grožį mes pastebime gamtoje, ypatingai pavasario metu, arba jaučiame gražumą dainos, muzikos savo jausmuose. Kiekvienas matome gamtos sutvėrimus vaizdus. Kuomet priešais saulės nusileidimą matosi sau lės spinduliai iš po debesų, puola ant kalnų ar gojų šviesa, kalnai tampa pripildyti tarsi liepsnojančia šviesa. Kaip puikiai majestotiškai atrodo debesėlių pakraščiai! Jų kraštai lyg kad auksu būtų apvedžioti! Joks artistas negali perduoti ant drobės to vaizdo taip, kaip kad gamta nupiešia. Jei ir gauname talentingo tapytojo imitaciją gamtos braižinių, tai tik maža dalelė nuo tikro gamtos vaizdo. Vienok ir tai kelia mumyse kolkį tai džiaugsmą, taip kaip ir švelni simfonijos muzika kad užgauna jautrios širdies stygas.

Taigi laimės ir nelaimės pačiuose mumyse. Kaip šauksime pagirų, taip girioj atsilieps. Jei žiūrėdami į veidrodį juoksimės, juoksis mūsų atsimušantis paveikslas. Jei laikysim suiruktą kaktą, negalim tikėtis pamatyti besišypsantį savo veidą.

Linksmumas veikia ant mūsų pačių vaidentuvės ir veikia ant tų, su kuriais mums tenka susieiti arba kartu gyventi.

Jei gerai apie kitus manysim, kiti apie mus manyt gerai. Geras atsinešimas prie kitų, teikia patiems smagumą. Blogas nustelbia gražumą. Jeigu tik mes galėtumėm palaikyti savy prakilnią dvasią, pakeliantis paramą teikiančias mintis, atsakytumėm saumylisėms minčių, tai su kiekviena diena jausmės laimingesniais. Jeigu palaikysime savy nepasitikėjimo mintis, tai tuo labiau nepasitiksime kitais, o kuomet kitais nepasitiksime, tai kiti nepasitiks mumis. Pripildyti jausmai baimė, rūpestis, pavydas, neapykanta, nuodijami visokiais blogumais, atima žmogui visą gyvenimo laimę.

Vienas yra klaidingas dalykas manyti ir kitiems įkalbėti, kad dangaus karalija ne šiame pasauly. Viena didelė nelaimė yra palietusi žmonių giminę, tai mokymas dogmų. Jei nori būti laimingų, tai turi skirtis iš šio pasaulio. Tik tuomet atsieksis pagėdijamos laimės.

Visas teologijos mokymas, žiūrėti ateitin po mirčiai, su laukti laimingo gyvenimo neduoda liusiai plėtotis žmogaus protui; atima jėgą protavimui, kad žmogaus laimė ir nelaimė pačina nuo jo paties.

Per šimtmečius tokis supratimas skiepijamas iš pat mažumės jaunoje dienoje mūsų jausmuose, kad nereikalinga žmogui linksmintis, kad įvairaus turinio žaidimai yra gundymas piktos dvasios. Nuduotas desperatiškas žiaurus veidas skaitomas doru žmogaus veidu. Šypsa, maloni poza, linksmas budas skaitoma žmonėms prasakaltumu. Dažnai sakoma, kad tą jaunulį ar jaunulę yra tikrai velnias apšėdęs. Senovėje tokius linksmo budo žmones, kurie negalėdavo susilaikyti nuo linksmo veidavo pas raganius gydyti nuo velnio įtekėmės.

Šis pražūtingas įprotis gliai įleidęs šaknis žmonių sielose. Jis kenkia patiems žmonėms. Nors žmonija dalinai jau apsiavusi nuo fanatiško tikėjimo į graboriaus luomą, nors daugely laisvųjų žmonių jausmuose jau išgaravę baimė ir rūpestis už grabinių gyvenimą, bet visviena jei, tik pamato, kad kitas žmogus džiaugiasi gamtos duotomis dovanomis, linksmas, juokiasi, šoka, mažais dalykėliais džiugauja, tai dažnai išgirsi, kad tokį žmogų skaito nepilnapročiū. Geriaus, mat, lošti graboriaus rolę, negu būti tokiu, kolkį gamta yra sutvėrusi, nes linksmas žmogus, o ypatingai moteriškė linksmo budo skaitoma nedora moterimi.

Toki graboriaus pobūdžio žmonės turėtų prisiziūrėti pačiai gamtai; pamatyti, kad kiekvienas sveikas žvėrelis, kiekvienas paukštėlis yra pripildytas tam tikru linksmu būdu. Kai atmename, mūsų senoje tėvynėje Lietuvoje, pavasario metu, kuomet paukšteliai parlekia, kraudami savo lizdelius, gieda savo meilės giesmes, pripildo orą nepertraukiamomis harmoningomis melodijomis.

Delko kiekvienas gyvas sutvėrimas myli mažus jaunus žvėrelius, net ir vaikus, kol jie neturi proto, kol neturi dirbtino, sugadyto jausmo? Jų šypseną tokia nekalta, tokia maloni, kad negalima tverti, negalima neapkęsti mažo nesugadyto gamtos instinkto gyvenančio gyvūnelio.

Kodel suaugęs žmogus turi to gamtos instinkto sarmatytis, privestinėti save prie neapykantos to, kas yra malonu, kas šventa?

Taigi, gyvenimas yra tokis, kokį kas sau susitveria. Laimė ir nelaimė yra čia pat, mumyse.

M I N T Y S .

Man nebaisus prakeiktųjų keiksmas.

—:::—

Kai kurėjas kuria protu — kurinys esti kilnus, bet šaltas, kai siela — gyvas, bet nesąmoningas, o kai protu ir siela — sukuria tai, ką mes vadiname gyvybe... R. Striupas.

Geras Investmentas

Didelis narių skaičius ir suma pinigų, kuri randasi mūsų fraternalėje organizacijoje, jog tai geras investimentas. Ištikrųjų, kad mums jau tik prisieina atsilosus minkštoje kedėje sėdėti, ir leisti brangų laiką. Bet ką galų gale sulauksime? Ar esame užtikrinti savo ateitimi? Pasvarstykime domingai šitą anglų kalboje patiektą įrašį: „For the living know that they shall die; but the dead know not any thing, neither have they any more a reward; for the memory of them is forgotten... Whatsoever they have found findeth to do, do it with thy might; for there is no work, nor device, nor knowledge, nor wisdom, in the grave, whither thou goest.” Eccl. 5, 9 ir 10.

Šitą straipsnelį parašyti mane paakstino mano vienas draugas, kuris savo kalboje išsireiškė: „Man niekas nieko nepaliko, kad aš galėčiau gerai gyventi, tai kam aš turėčiau stengtis ką nors palikti kitiems.” Savo asmeniniame pareiškime, galimas dalykas, mano draugas teisus, bet kiek teisus šitas jo pasakymas galėtų būti žiūrint iš progresinio taškaragio? Juk augščiau paduodamas įraštas mus moka pažangumo, ir jei mūsų tėvai ir protėviai būtų šitai supratę, tai šiandien mes butume kur kas pažangesni, ir kitaip gyventume.

Kol mes, SLA. nariai, esame dar sveiki ir stiprūs bei galime dirbti, nebūkime tokiais, kaip augščiau minėtas mano draugas, ir dirbkime mūsų jaunai generacijai. Mes turim stengtis mūsų uždirbtą kapitalą investuoti taip, kad tuomi palaukiamus mūsų tautos ateitį.

Beabejo idėlių (investmentų) yra visokeriopų. Nesenai Chicago lietuviai turėjo gero prityrimo su Bishopu, Herringtonu ir jų vilgingais pažadais, kurie šiandien lyginasi niekam. Kitose lietuvių kolonijose lietuviai padarė neapsižiūrėtinų pražangų kitokiais atsitikimais. Ir šiandien tokios neapsižiūrėtinios pražangos tebedaroma. Policija, teismabučiai, advokatai šluoja į savo kišenes lietuvių sunkiai uždirbtus dolerius bušeliais. Gydytojai, dentistai ir kiti profesiniai aptarnautojai naudojami lietuvių nežinia už tai, kad lietuviai pritingi pasimokinti to, kas yra visiems žinotina.

Kas mums reikalinga, tai geri investimentai pridedant ganėtinai teisingo ir sunkaus darbo. Žodynas sako, kad investimentas yra tai pinigų įdėjimas nusiperkant kokią nors nuosavybę. Taip gi tas pats žodynas pareiškia, kad nuosavybė yra tai turėjimas kokio nors daikto.

Ką aš vadinu „Geru Investmentu“, tai yra turėti daiktą, kuris mums visiems teiks gera, kad mes nors ir mažai to daikto turėsime. Silpniausiu mano pareiškime žodžiu yra tai MES. Tai yra mes, kurie turime užsibrėžti tikslą ir jo siekti. Tai yra MES, kurie turime rasti ką nors gero veikti ir veikti visomis savo išgalėmis.

Geru investimentu tokiai organizacijai kaip Susivienijimas yra nuosavybė tokiame centre, kuris randasi arti didelės lietuvių kolonijos, kad nariai galėtų ją atlaikyti ir ja patogiau laisvę naudotis. Šita nuosavybė turėtų būti arti vandens, kur nariai galėtų naudotis pasiirstymu, maudymusi, žuvalimu ir tt. Ant tokios nuosavybės galėtų būti padaravoti maži nameliai ir išreduoti atostogininkams. Artimiausia ir tinkamiausia vieta Chicagai, pavyzdžiui, galėtų būti Fox River. Kitos kolonijos geriau nusimano, kur jiems tokia vieta būtų galima pasirinkti.

Priminėjant atostogininkus ir rengiant drauginius piknikus tokios vietos būtų begalo tinkamos ir gražios savo narius aptarnauti. Atostogavimas yra geru dalyku ir tai pertrauka monotinio žmonių gyvenimo, kuri duoda progos žmonėms užmiršti kasdieninius darbus ir rūpesčius. Prie to, šitokiose nuosavybėse būtų galima įsteigti sveikatingumo centrų del mūsų organizacijos narių. Juk daugelis ligų lengvai pagydoma gaunama kiekekybe saulės spindulių, tyru oru, švarių, šviežių maistų.

Tai būtų tikras apsaugojimas mūsų narių sveikatingumo, kuri nepasigailėtina iščiulpiama mūsų kasdienis darbas. Tuo ir kiek-tiek apdraudęs išmokėjimų būtų mūsų organizacijai sutaupta.

Labai geru dalyku aš permąstytiau išsiunčiant jaunulius į tyrą orą vasaros metu. Šitai palengvintų motinų rūpesčius ir kuomet kurdikiai grįžtų atgal į mokyklas, jie būtų kur kas sveikesni, išmintingesni ir suprantamas dalykas, kur kas daugiau gerbtų savo tėvus ir motinas.

Dalis mano prityrimų liudija keletą atsitikimų, kuomet tėvai nepajėgė išvengti visai lengvai išgydomų blogybių. Vietoj rasti tinkamus draugus, kurie laiku nurodytų tinkamus kelius jų kuditikams, ačiū šių dienų piniginiai galiai, kuditikiai tapo pažeminimo aukomis. Stoka simpatizingumo lietuvių kultūriname gyvenime, tikrenybėje visai tai pagimdo ir šitas reiškinys stumia mūsų jaunimą prie ištautėjimo. Lenkai ir kiti mūsų tautiniai priešai mums labiau kenkti negalėtų.

Čia aš neaiškinsiu ką šitokiose mūsų nuosavybėse kuditikiai turėtų veikti. Jie ten rastų žmones, kurių pareiga būtų kuditikus tinkamai palinksminti ir duoti patarimus įvairiuose dalykuose.

Tai būtų kaip Vaikų ir Mergaičių Skautų organizacija. Kuditikiai bežaizdai apie Lietuvos istoriją ir kalbą. Juos tokiu būdu būtų galima privilioti prie lietuvių ir vėlau jie dirbtų jau pusėtinai užleistoje lietuvių dirvose.

Planą šitokios nuosavybės palaikyti aš numatau sekama. Šita nuosavybė turėtų būti sąjungingai vedama. Ten turėtų būti daržai,

višty, daržovių ir rkarvių. Iš šių trijų galima turėti tinkamo kasdienio maisto. Turėtų būti įtaisyta valgykla, kuri teiktų ten esantiems patarnavimą. Likusis iš šio ukelio produktas galėtų būti parduotas artimiausiame mieste.

Daugelis narių, kurie jau negali dirbti ir neįstengia save tinkamai pasilaikyti, šitoje vietoje galėtų rasti sau tinkamą darbą ir prieglaudą. Organizacija turėtų padaryti sutartį su koki nors gydytoju, kuris prižiūrėtų ten esančiųjų sveikatingumą. Gyvenanti ten laike atostogų kuditikiai taip gi galėtų dalelę darbo atlikti. Tai nėra reikalingas prievartauti kuditikus dirbti, bet tikrenybėje jie galėtų tulpą darbo dalį atlikti.

Išgyti ten reikalingus budikus nebūtų sunku. Tai daug nekainuotų. Darbo jėga, tikrai aprokavus, nebūtų sunku gauti. Štai, kad ir Wisconsin valstijos kalėjimas perpildytas kaliniiais. Galima padaryti su kalėjimo užvaizdomis sutartį ir gauti kalinių pagalbą šitam geram darbui mažu apmokėjimu. Apmokėjimas tokių darbininkų - kalinių, kiek man teko patirti, nekainuotų dienai daugiau kaip 25c., žinoma įrokuodujant tai, jei kas kainuotų bepolitikuojant kol šitai at-

siektum, tai yra kol tuos darbininkus gautum.

Tokia įstaiga galėtų užsilaikyti iš gaunamų už namelių nuomų, parduodamų produktų. Pagaliau įrodžius amerikonomas kokią gražų darbą mes veikiame, galėtume kad ir pas tuos pačius amerikonus kas met kiek aukų pasirinkti. Galima būtų nutraukti krutamą paveikslus ir įrodyti amerikonomas, kad mes veikiame geresnius darbus, nė kad mums duodama kreditas.

Be įrodymo amerikonomas, taip gi mes savo širdyse tikrai žinotume, kad mes esame žmonės, nes mes apie kitus žmones - draugus rupinamės daugiau, negu patys apie save.

Šitas rašinėlis yra tai mano nuosirdus pasikalbėjimas su SLA. nariais. Man būtų labai malonu išgirsti kieno nors šiuo reikalu nuomonę „Tėvynės“ skiltyse. Jei prie šitos idėjos sumanymo būtų padaryta kokie nors pataisyimai-patbulinimai, aš ištiesu jausimą, kad mano sumanymas yra ko vertas ir jog rašydamas šitą rašinį bereikalingai laiko uleldau.

Na, ką jūs, SLA. nariai, šiame reikale turite pasakyti?

Simonas Elijošius.

Savas Pas Savą

Kitataučiai savo politinius-ekonominius klausimus rimtai gvildena ir tvarko. Pas kitataučius „pilvakišentikų“ nėra. Jei kartais atsiranda, tai tokis greit prašalinamas kaip apgavikas. Yra turtuolių, bet vardan tautybės niekas nedrįsta kraut sau lobį iš savųjų. Kitataučiai savo tautos apšvietos-kultūros ir labdarybės reikalamis duoda milžiniškas sumas pinigų.

Štai paimk žydus, švedus, danus, kadir tuos pačius mūsų kaimynus lenkus. Rasime, kad posakį: „Savas pas savą“ pritaiko; ne tuščiais žodžiais, bet tikrais apčiuopiamais darbais. Apšvietos-kultūros ir labdarybės įstaigoms turtuoliai pirmiausiai ateina su savo tuktantinėmis šimtinėmis; o toliaus pasiekiami ir liaudis. Visi duoda, visi gvyai atjaučia ir prisideda savo tautos apšvietos ir labdarybės įstaigoms. Tik žvilktelėkim kokias brangias ir puošnias liginines, prieglaudoms namus seneliams, našlaičiams, tautines mokyklas, klubus, sveitaines sueigoms svetimataučiai įsteigia ir palaiko!

Ką mes turim? Kur-nekur pakenciamą svetainę sueigoms ir bažnyčias, kurių turtas aparašytas Romos teokratijai, ne lietuvių tautai. Tai ir viskas. Gyvenimas verčia mus susidomėti atydziau „pro domo sua“, t. y. savais reikalais, savais namais. Tai neišvengiamas reikalingas! Kaip mes nesistengtumėm nuo savęs tą problemą atstumti ar atidėti tolimesniam laikui, vistiek turėsime ją gvil-denti ir risti, nes plačioji liaudis verčia; ji yra durys lietuvių tautos ir ji lietuviška pati savo lietuvių tautos ypatybėmis. Nepadarysi iš jos nei Romos teokratijos aklaio vergais, nors jau (500) penkis šimtus metų uoliausiai Romos reprezentantai atsidavę darbuojasi. Nepadarysi nelietuviškos socializacijos lietuvių tautoj. Negyvendinsi Markso teorijos, neigi Lenino teorijos. Jei bent visi lietuviai išnyktų ir tik ant jų žemės ir jų vardą vartoda-

mi kita gentis pasodintumėm. Bet tai nebebutų lietuviai, nebebutų lietuvių tauta!

Tad drąsiai stverkime risti prieš mūsų akis stovinčią problemą: „Savas pas savą!“

Kuo augščiau tauta pakilus apšvietime ir kulturoje, tuo lengviau duodasi risti problema: savas pas savą!

Tad ir mes lietuviai dar iki šiol savistovų filozofų-mokslinčių neturime. Mes ir negalėjome turėti, nes mes neturėjome savo mokyklos. Bet mes susilausime, mes turėsime, nes jau lietuviška mokykla turime! Iki šiol mes turėjome tikrų mokslo vyrų imitatorių, kurie sugėbėjo kitataučių mokslo vyrus pasekti-imituoti. Ir tas mums išėjo ne ant bloga.

Dabar turime savo lietuviškos sielos mokyklą. Neužilgo turėsime ir savus mislinčius, ne imitatorius!

Tad nėra ko nusiminti. Tik drąsiau žengkime prieky ir remkime lietuviškas įstaigas, ypač lietuviškas apšvietos-kultūros įstaigas. Remkime savuosius bizny, profesijos, amat, mene ir tt. Tai mums išeis ant naudos. Teisybė, mes dar netobuli nei bizny, nei profesijos, nei amate, nei mene, bet mes dedame pastangas ir neblogesni už kitataučius. O įgilę daugiau patyrimo, tapsime tobulesniais.

Pavydas, kerštas, nesąžiningumas, netikslus užsispyrimas su skriauda visuomenei, ar įtaigai turi būti iš mūsų tarpo prašalintas arba nors pastangos daromos prašalinti.

Yra ir profesionalų nesąžiningų, yra ir biznismanų, yra amatininkų, mėsininkų. Bet tai nereiškia, kad mums lietuviams nereikia savos tautos žmogų profesionalų, biznismanų, amatininkų, mėsininkų. Štai jau garbės humbergieriški profesoriai, daktarai praretėjo ir net laikraštis priimančias apgavin-

gus profesorių skelbimus netenka skaitytojų. Praretės, o gal ir suvis iš mūsų tarpo prašalins ir kiti nesąžiningi biznismanai ir profesionalai, nes nebus dirvos.

Per apšvietą prie gerbuvio! Todel panaudokime rudeningį ir žieminį sezoną rimtom prelekcijom — visokiomis tēmomis ir problemomis gvildinimui įvairias mūsų problemas ne savo sriovinio kromelio išgarsinimui, bet rimtai aušviečiant mūsų svarbius, bėgančius reikalus.

Dr. A. L. Graičunas.

Paštinė Sistema

Pirma užrekorduota paštinė sistema buvo Persijos imperijoje. Sulig Xenophon, Cyrus turėjo kurierus su pabalnotais arkliais įvairiose Europos dalyse.

Juliaus Cezariaus laikais kurierai visose Rymo dalyse buvo taip puikiai suorganizuoti, kad vieną kartą, jam būnant Anglijoje, jis parašė du laiškus Cicerui, Ryme, ir tie laišukai daisiekė Rymą bėgy 26 dienų. Bet tokia tarnystė buvo įsteigta tik valdžioms arba valdininkams, t. y. jų vartojimui. Paprasti asmenys, susisėsimais su vienas kitu turėjo samdyti vergus išnešioti laiškus arba turėjo rasti žmogų, kuris keliavo į tą ypatingą vietą ir kuris apsiėmė nešėti laišką. Ciesorius Diocletian, rodos pabaigoje trečio šimtmečio, pirmas įsteigė paštinę tarnystę privatiškų žmonių naudai.

Pirma Francijos paštinė sistema pradėta tryliktame šimtmety. Anglija įsteigė pirmąją paštą tik 1635 m. Pirmais metais mokesnis mainėsi nuo 6 iki 25 centų, sulig tulo. 1839 m. mokeskis už siuntimą paštu įvesta, ir 1840 metais pirmas paštinis ženklelis (stampa) buvo vartojamas. 1835 m. laišku dėžutės pirmiausiai vartojamos. Amerikos kolonijose pirmas paštas pasirodė Massachusetts valstijoje 1639 m.

Pirma mokesnis Suv. Valstijoje buvo nuo 8 iki 25 centų, sulig tulo. 1847 m. paštinis ženklelis pirmą sykį šioj šaly vartojamas. Pirm to laiko paštinė mokeskis turėjo būti pinigais. Su paštiniais ženkleliais konvertai pirmiausia vartota 1853 m. Registravimo sistema pradėta 1854 m. per administraciją prezidento Pierce. Pirmas mokeskis buvo penki centai; 1863 m. kaina pakelta iki 20 centų. Dabartės kaina yra 8 centai. Laikie prezidento Lincoln administracijos „free delivery“ įsteigta. 1825 m. kongresas aprupino išdalimą laišku už du centus — kurie priėmė laiškus užmokėjo tą kainą. 1863 m. pašto viršininkas, generalas Blair, įvedė „free delivery“ sistemą, kuri sistema įėmė tik miestus su 50,000 gyventojų ar daugiau.

Gal dramatiškiausias išsivystymas paštinės sistemos Suv. Valstijoje buvo taip vadinamas „pony express“, kuris veikė tik 16 mėnesių 1859 metais, prašalintas transkontinentiniu telegrafu; bet tas „pony express“ nebuvo nauja idėja, nes Genghis Khan, valdytojas didžiausios imperijos įvedė greitų arkliukų paštinę sistemą tukstančiais metų atgal. Amerikos „pony express“ vartoto tik rinktinis vyrus ir arklius. Sistema įėmė 190 stočių, 420 arklių ir 80 joikių. Paprasta kelionė viename vyru buvo 75 mylios ir vienam arkliui 15 mylių. Arkliukai nešė 15 svarų pašto, už kiekvieną laišką reikėjo mokėti \$5.00. Kartais sunkūs laišukai turėjo ženklelių iki \$27.40 vertės ir galima tikėti, kad tik svarbiausi dalykai aprašyti tuose laiškuose. Kelionė nuo St. Joseph ant Missisippi upės iki Sacramento, Californijoje ėmė

10 dienų, bet sumažinta iki septynių pusės dienų, kuomet nešė Prezidento Lincolno įšventinimo kalbą. Tik vieną sykį paštas pamestas ir tik vieną vyrą indjonai sugavo. Jo arklukas pabėgo su neatidarytu maišu. Arklukui turėjo būti labai greitai, kad pabėgus nuo indjonų. Vyrai nenešdavo ginklų, kad neapsunkintų arklukus ir paprastai turėjo sverti apie 120 svarų. Vienas šios tarnystės garsus kurieras buvo William T. Cody, vėliaus žinomas kaip Buffalo Bill.

Vėliausia paštinė tarnystė yra oro tarnystė. Trijų metų egzistavimo buvo tik viena nelaimė ir ta tik dėl gaisro. Kiekvienoje kelionėje keturiolika orlaivių vartojama ir lakunai mainomi. Iki 1926 m. nebuvo pelno iš šios tarnystės, bet vis egzistavo tik patarnavimui, kaip ir egzistuoja „greita gelžkelio tarnystė“, kuri taip gi jokio pelno neatneša.

Washingtonė yra valdiška spausdinimo įstaiga, kuri kasdien produktoja 26,000,000 vieno cento kras-kortelių. Nesenai buvo produktoja tik 5,000,000, bet su įvedimu naujo įstatymo reikalaujant, kad kiekviena kortelė turi turėti dviejų centų pašto ženklą, apart reguliarios pašto departamento kras-kortės, kurios kainą pasilieka po senovės, padidino vartojimą šių kras-kortelių.

Nuo 1612 m. pakilo reikalavimas greitesnės ir dažnesnės tarnystės per juras. Buvo reikalas įsteigti reguliarią užsienio tarnystę. Greitai laivai vadinami „mail packets“ vartojami, ir tarnavo per 30 metų. Jų vietą užėmė daug greitesni „clipper“ laivai. Viena iš greičiausių kelionių padaryta 1846 metuose, kuomet vienas iš šių laivų dasiekė New Yorką pirm greito pasažierinio laivo, kuris keliavo pačiu kursu. Londono laikraščiai buvo išdalinti New York'e iki 40 dienų po atspausdinimo. Dabartės mums tas rekordas nėra jokių rekordų, bet toms dienoms buvo sensacija ir per visą pasaulį žinia nuskambėjo. Per 1926 m. apie \$28,000,000 vertės siuntinių išsiųsta į svetimas šalis.

Pašto Departamento tarnystės yra įvairios. Daiktai gali būti siunčiami įvairiomis ratomis sulig toľumo ir sunkumo. Laiškai gali būti registruoti, tas juos apsaugoja, kaina yra 17 centų ir apsaugoja iki \$50.00 vertės. Siųsti laiška „special delivery“ kainuoja 12 centų; tas reikiš, kad laiškas greičiaus dasieks paskirtą vietą, negu paprastas laiškas — apie dviems valandoms anksčiau. Pinigai, siunčiami pašto pinig-laiškais į visas dalis Suv. Valstijų arba į svetimas šalis už labai mažą kainą.

FLIS.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Apsivedė Aleksandras Micevičius.

Rugpjūčio 27 d. apsigedė S. L. A. 36 kuopos narys ir plačiai Chicagoje žinomas meno srity veikėjas birutietis Aleksandras Micevičius. Vadinasi, dar vienas tvirtos valios vyras suklupo prieš moteriškos grožybės aukurą ir savo jaunias dienas ir neapribotą viengungystės laisvę paaukojo senovės tradicijai, kuri yra taip sena, kaip žmonijos istorija ir taip jauna, kaip vos pražydusi mergaitė. Ji kasdien kartojasi ir vis yra lygiai žavėjanti, paslaptinga ir viliojanti ir todėl kasdien sim-tai ir tukstančiai pasaulio tvirtčiausios valios vyrų patenka į šios tradicijos žabangus. Nuo šitos tradicijos neišsisuko ir mūsų „atsargūs“ Al.

Well, ką padarysi, kad netekome vieno tvirtos valios vyro... Juk vienas išmintingasis žmogus pasakė, kad „apsivedimas reikiš žmogų pradėjusi pamazū mirti.“ Bet mūsų Al pasirodė tikru gudruoliu. Nežinia ar delei to, kad netrukut jo jautri širdis atsisveikinant su „laisvu“ gyvenimu ir savo draugais jame pasilikusiais, ar kad kiti jaunikačiai neapsirgtų iš pavydo, kuomet matys savo draugą amžinai susivienijant su tikra gražuole ir gabia smuikininke p-le Lulu Rabon, išvažiavo neva atostogų į Nebraska City, Nebraska, kur gyvena jaunosios tėvai — Dr. ir ponias Rabon'ai ir štai pasiekė mus žinia, kad rugpjūčio 27 d. mūsų Al jau prauzuvo „laisvam gyvenimui“.

Nepavydėdamas laimės savo geram draugui Aleksandriui į vedusiųjų „laimingąjį kelią“ įžengus, linkni iš visos širdies linksmo, šviesaus ir be svetim-ženklų tikrai laimingo gyvenimo. Pasitikiu kad mūsų veiklusis draugas ir ateity pasistengs būti laisvu žmogui ir neatsisakys nuo svarbiųjų visuomeninių darbų. Neabejoju, kad Al parodys, jog ir apsigedęs žmogus dar nėra pasmerktas „pamazu mirti“, kaip tai yra kita manoma.

Dzūkiskas Draugas.

WILKES BARRE PA.

Dailė vėl Atsigaivina.

Rašydamas žinutę iš Wilkes Barre, Pa., daugiau turimų minčių apylinkė Wyomingo klonį. Tarpe 1910 ir 1920 metų mūsų mieste ir apylinkė kaip tai Kingstone, Pittstone, lietuvių bažnytiniai chorai gerai pasi-laiškė ir dažnai duodavo koncertus, tai statydavo M. Petrausko kurinius scenoje. Reikėjo džiaugtis. Ir ištikro buvo kuo pasidžiaugti, kuomet tekdavo matyti tie M. Petrausko, mūsų seniausio muziko kuriniai. Jau nuo 1915 metų kokia tai disharmonija pasireiškė tarpe tai bažnytinių chorų. Apie 1919 iš visų tų chorų liko tik šešėlis ir viskas apmirė. Ir nuo to laiko nieko geresnio nesimato scenoje. Kingstone choras dar laikėsi, kuomet buvo Sodeika vargoninku ilgiausia, bet jų parengimuose jau kiti chorai, kaip iš Wilkes Barre, Pa., mažai pasirodydavo, o Pittstone bažnytinis choras visiškai ne-dalyvaudavo. Sodeikai pasitarkus prie Kingstone jau mažai kas galima matyti iš geresnių veiklų.

Dailės mylėtojams buvo žin-gaidu žinoti tos visos atmainos ir to viso nupuolio dailės srity priežastis. Pasirodė, kad buvo bažnyčios kaltė. Pittstone klebonas Kasakaitis budamas prezidentu šios deezijos lietuviškų parapijų visą a suardęs, tiesiog užgindamas tokius darbus. (Jis ir Klaipėdos kraštui prie Lietuvos prisidėjus, kunigų susirinkime budamas prezidentu, paliepė kunigams nieku neremti Klaipėdos prisijungimą). Todėl viskas ir merdėjo.

Daugiau radikališkesni kunigai priešinas Kasakaitis palie-pimams ir jau dailė vėl pradeda pas mus kilti. Rugpjūčio 15-tą, Rocky Glen daržė, kur kasmetas SLRKA. V-tas apskritys laikė išvažiavimą buvo duota programos. Dainavo du chorai: Kingstone bažnytinis choras ir bažnytinis choras iš Luzerne, Pa., Luzernės chorą vadovauja J. Varaitis (jis yra M. Petrausko mokinis), o Kingstone, Pa. chorą vadovauja J. Šiaučius. Šie du chorai ir iš-

pildė dainų programą. Pirmą dainavo „Lietuva Tėvynė Mūsų“, antrą „Jaunimo Giesmė“, trečią „Vienas žodis ne šneka, vienas vyras ne talka“, „Važiavau dieną, važiavau naktį“, ir baigė su amerikoniška „Star Spangled Banner“.

Dainos sudainuota labai gražiai, ypač „Jaunimo Giesmė“ stebėtinai gražiai buvo sudainuota, kurią vadovavo J. Varaitis. Chorai yra skaitlingi ir matyt noriai dainuoja. Žmonių net apie porą tukstančių klausėsi dainų, net ir anglams patiko.

Taigi pribuvus šion apylinkėn J. Varaičiui dailė jau pradeda kilti. Lietuviai turėtų pasinaudoti J. Varaičio buvimu, kuomet yra organizuojama jaunuolių mokyklėlės yra proga del jaunuolių pamokytį juos dainelių, J. Varaitis galėtų tą padaryti.

Žmonių daržė radosi apie ke-li tukstančiai, nes diena buvo graži, daržas randasi tarpe dviejų didelių miestų: Wilkes Barre ir Scranton, iš kur pri-važiuoja didelės minios kas metas į „atpuską“, tai nors kartą metuose lietuviai gauna suvažiuoti ir dailtą.

Išvažiavimo įspūdžiai yra linksmintanti, kad jau vėl dailė pradeda pas mus atgimti.

K. D.

ST. CLAIRSVILLE, OHIO.

Pasarga Darbininkams.

Labai dažnai laikraščiuose ieškoma darbininkų ir neva ne-unijines (open shop) kasyklas. Čia turime pareikšti, kad tokių kasyklų mūsų valstijoje veik nėra. Yra tik dar nesenai prasi-dėjusios ir jos darbininkų turi ganėtinai. Jiems daugiau darbininkų nereikia. Bet ieš-kodami ir neva ne-unijines kasyklas darbdaviai ieško darbininkų į tas kasyklas, kurios dabar streikuoja. Reikiška, jie ieško streiklauijų. Miestuose esanti ofisai darbininkus dažnai prigauna ir žmonės atvažiuoja patys nežinodami kokian darban juos pastatys. Pataria-me tokiems darbininkams apsi-žiūrėti.

Mes streikuojame ir dedame visas pastangas, kad tą streiką laimėti. Darbininkai, kurie važi-uotų į kasyklas mūsų valsti-joje, prašomi atskreipti pas-mus, o mes suteiksime visas informacijas, taip kad nepakliu-site į nelabųjų darbavijų na-dus.

Mūsų adresas: A. Mockevich ir S. Mikalaitis, R. F. D. No. 2, Box 93, St. Clairsville, Ohio.

WEST FRANKFORT, ILL.

Mirė SLA. Nario žmona.

Rugpjūčio 15 dieną skaudi ranka palietė SLA. 311 kuopos nari Joną Keševičių. Tą dieną staigiai pasimirė jo mylima pati Marijona Keršienė (po tėvais Kalauškiutė).

Velionė ir pirmiausio po biskirginėjo, bet ji visiškai nekrei-pė domės ir manė, kad negalė-praeis. Todėl ji ir nesiskubino kreiptis prie gydytojo. Rugpjū-čio 15 d., pimmadienį iš ryto velionė dar darbavosi namų ruoša. Po piet pasijautė kiek nuvargus, todėl atsigulė pasi-lsėti, bet gydytojo nereikalavo. Apie pusę po keturių jos vyras pastebėjo staigią permainą Ma-rijonos veide ir puolėsi šaukti gydytoją. Kuomet gydytojas atvyko, jau buvo pervėlu, ve-lionė jau buvo mirus.

Velionė buvo 49 metų am-žiaus. Su savo mylimu vyru išgyveno 27 metus. Nulūdime paliko vieną dukterį 16 metų ir vieną sūnų 14 metų. Tapo pa-laidota rugp. 18 d., Benton, Ill. Nors Bentonas nuo W. Frank-forto yra gana tolokai, apie 7 mylios, bet pusėtinai būrelis žmonių velionę palydėjo; lydė-tojai važiavo apie 40 auto-mobilių.

Ant kapų p. V. Kreivėnas pa-sakė tam tikrą, reikalui atatin-kančią, prakalbėlę.

Nors velionė neprigulėjo prie SLA., bet jos vyras yra pavyz-dingas narys, todėl nori per „Tėvynės“ špaltas padėkoti visiems už užuojautą ir patar-navimą, kaip tai: giminėms, kaimynams ir draugams, ir vi-siems, kurie kokių nors būdu šioje liudnioje valandoje pa-tarnavo. Taip gi taria širdin-gą ačiū už velionei suteiktus vainikus.

Velionė paejo iš Suvalkų rėd., Mariampolės apskr., Garlevo parapijos, Paežerių kaimo. Norintieji daugiau apie velionę su-žinoti, prašomi kreiptis šiuo antrašu: J. Keršis, P. O. Box 195, West Frankfort, Ill.

Buvęs Laidotuvėse.

CHICAGO, ILL.

„Du Keliu“ Vaidėkiaus Teatre.

Lietuvių Auditorija Chicagoje yra puošiama, gražinama. Nedėlioje, rugsėjo 11 d. Vaidėkiaus teatras, pirmas vaidins naujai išpuoštoį svetainę. Sce-noje bus statomas vienas iš gražiausių veikalų „Du Keliu“.

Tas veikalas buvo vadiintas Kaune, Vaidėkiaus teatre, 9 sy-kius ir tada lietuvių spauda pa-stebėjo, kad tai buvo pirmas veikalas taip tobulai, taip har-moningai pastatytas lietuvių scenoje.

Reikia tikėtis, kad ir Chica-goje jis turės didelį pasisekimą.

Rep.

NAUGATUCK, CONN.

„Varpo“ Bendrovėi Parama Piknike.

Gerbiamą šio miestelio ir apylinkės visuomenę! Šiuo pa-pareiškiu, kad aš esu sumanęs parengti „Varpo“ Bendrovės paramai pikniką. Šio darbo pradžia esu jau tiek pasidar-bavęs, kad paėmiau parką, Lin-den Park, rugsėjo 18 d. ir dir-bu, kad šitas išvažiavimas bu-tų pasekmingas, kad kuoda-giau lietuvių jį atsilankytų.

Visos įeigos, kurios nuo išva-žiavimo liks, bus skiriamos pu-sė „Varpo“ Bendrovės palaik-mui ir pusė Sandarai.

Todėl visi lietuvių kviečia-mi šiame išvažiavime dalyvau-ti, kad būtų galima padary-ti kodaugiau pelno. Ypač pa-reiga šiame piknike dalyvauti „Varpo“ Bendrovės šerinin-kams. Gerbiamieji, atsiminki-te, mes perkame šios bendro-vės šėrus, o Lietuvoje piktos valės žmonės mūsų įstaigą su-naikino. Todėl mūsų pareiga, šitą įstaigą visomis galėmis remti. Dalyvaudami išvažiavi-me mes taip gi galėsime dary-ti tarimus, kaip ir kokių būdu šitą vienintelę Lieetuovs kultu-rės ir apšvietos įstaigą palaik-yti.

Taip gi kreipiuosi ir prie biz-nierių, jei kurie išsigali gal-galėtų šitą paaukauti taip, kad išvažiavimui tokių dailtų ne-reikėtų pirkti ir būtų galima daugiau pelno padaryti. Vi-siems už aukas — dailtus ar pinigus — jau dabar tariau šir-dingą ačiū.

F. J. Vilkas,
63 Gamman St.,
Naugatuck, Conn.

CHICAGO, ILL.

Pov. Gasiuno Laidotuvės.

Nors buvo garsinta, kad na-bašniką išlydės iš koplyčios 1-mą val. po pietų, vienok kol prisirengė, tai turbūt buvo jau ir 2 valanda. Bet susirinkus to-kių žmonių daugybė ir esant tokiam susigrudimui, ne lengva buvo susitvarkyti laiku.

Važiavo į Tautiškas kapines daugybė automobilių. Pasiekus Tautiškas kapines, pirmiausia fotografas Stankunas nutraukė paveikslą visų laidotuvių daly-vių. Buvo daugybė gėlių, vaini-ku, kiek teko pastebėti, — nuo SLA., nuo ALTS., nuo „Birutės“, nuo Chicago lietuvių real-

estatininkų Tarybos, nuo brolio ir dar daug kitų.

Buvo pasakyta keletas kal-bų. Pirmiausia perstatyta kal-bėti p. Grišius, nuo SLA. P-as Grišius keliais žodžiais priminė, kad velionis darbavosi SLA.

Antras kalbėjo Dr. Zymon-tas — nuo „Birutės“. Dr. Zy-montas savo gražia ir jausmin-ga kalba apibūdino velionio Po-vilo darbuotę.

Tečiuoju kalbėtoju buvo p. Tuls.

Ketvirtas kalbėjo p. Dargu-žis; jis pasakė graudingą pra-kalbą, kaip atsisveikinimą su velioniu.

Penktas kalbėtojas buvo Dr. Drangelis, kaip velionio drau-gas, pirmiausia primindamas a-pie velionio visuomeninę dar-buotę. Kalbėtojas papasakojo, kad Povilas Gasiunas, išgirdęs apie paskutinius įvykius Lietu-voje, dalyvaudamas draugijoje, ėjo į susirinkimus ir ramino ir nešė kibirkštį drąsos.

Adv. Kodis kalbėjo nuo ALT. Sandaros.

Kalbėjo ir Lietuvos konsulas Chicagoje, p. Žadeikis.

Rep.

PHILADELPHIA, PA.

Mirtis Vitkauskų.

Nesenai nuskambėjo per laik-raščius apgalėjimas dviejų darbščių vyrų, vieno Brooklyn-e, kito Chicagoje. Mirtis ne-pamiršo ir mūsų miesto Phila-delphijos, paimdama a. a. Ka-zimierą Vitkauską, 57 metų amžiaus. Vitkauskas vadinosi lietuvių politikierium. Lietuviai visuomet reikalui esant, kreip-davosi prie jo, o jisai visuomet maloniai patarnaudavo, kaip tai: klubam, draugijom išimti Carteris, ir su visokiais kitais reikalais. Paskutiniu laiku mie-stas buvo paskyręs viršininku silpnapročių ligoninės. Rugpi-čio 16 d. tapo palaidotas. Te-gul buna lengva žemėl šios an-tros tėvynės!

Senas Diedas.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaukl Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui; nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPAUND
mostis lengvai pašalina virš-minėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siunčia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“, augalais gydytis kai-na 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Naujausia Komedija

„EKSELENCIJA“

Keturių Aktų Komedija

apie tai, kaip dvi amerikietės lietuvis, turtingo butlegerio na-šlės su duktere, parvažioja į Kauną „aukštų“ žentų ieškot ir kaip jos papuolė į Kauno žuliku nagus, iš kurių jas laiku du amerikiečiai vyrai išgelbėjo ir patys su jom apsigedė. Veikale dalyvauja trys moterys ir šeši vyrai. Scenos paprastos: par-kas arba miškas viename akte, ir vidus poniško kambario ki-tuose aktuose. Reikalaukite „Dirvoje“.

Reikalaukit pamatymui „Dir-vos“ — siunčiama dovanai.

„DIRVA“

6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

NAUJOS GAIDOS IŠ LIETUVOS

JUOZO GRUODŽIO KOMPOZICIJOS

SOLO

No.	Kaina
261 VEJAVAIKIS (augštam balsui)	60c
262 VEJAVAIKIS (žemam balsui)	60c
263 ATGIMSTANT (augštam balsui)	60c
264 ATGIMSTANT (žemam balsui)	60c
265 AŠ SVAJOJAU SVAJONELE (augš. balsui)	40c
266 AŠ SVAJOJAU SVAJONELE (žem. balsui)	40c
267 RUDENS TYLUMOJE (augš. balsui)	40c
268 RUDENS TYLUMOJE (žem. balsui)	40c
269 PAVASARIO NAKTIS BERLYNE ("Berlynas aukš-tyr kojomis drybs")	75c

MISRAM CHORUI

270 MERGUŽELĖ MANO MIELA	30c
271 AUDZIA, AUDZIA	30c
272 PIRKO SENIS	30c
273 PER GIRIŲ, GIRIALY	30c
274 SKAMBA, SKAMBA KANKLES	30c
275 BROLYBĖS DAINA (chorai ir tenorai)	80c

PIANO

276 SONATA, CISS MOLL (39 pusl.)	\$2.25
277 LIETUVOJE	60c
278 SKUNDA (Sadness)	50c
279 RUDENELIS	50c
280 KATARINKA (A Street Organ)	50c
281 RYTMEČIO DAINA	60c

SUİKOS IR PIANO

282 SONATA D-MOLL (35 pusl.)	\$2.75
------------------------------	--------

"VIENYBĖ"

193 Grand Street,

Brooklyn, New York

SUSIVINIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekan-čios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 82	10c
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 85 pusl.	10c
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c
Kas iš Kur Pareina?	20c
Kaip Gyvena: Latvai, Suomia, Anglai	20c
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c
Kražių Skerdynės ir Jos. Paselkmės	15c
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu — pusl. 102	35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą — pusl. 63	10c
Susiprato — pusl. 64	20c
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais.. \$2.00	
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA

UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. ellis), 292 pusl.	2.25
Angliškai- Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.	.75
aritmėtikos pradžia), 103 pusl.	.50
Aritmėtikos Uždavinynas (Vadovėlis	
Lietuvos žemlapis	1.00
Vilnius—(Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	.35
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Žodynas Lietuviškai-Angliškos ir Angliškai-	

Lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis, 1,274 pusl. 10.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų chorų, etc.:

Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	.75
Lietuviškos Dainos	1.50
Birutės Arija	.30
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Kanklės 1920 Metų	2.00
Aras, Kvartetas	.40

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“

VIETINĖS ŽINIOS

PASKUTINIS PAKVIETIMAS.

Ar jau visi esat prisirengę rugsėjo 11 d. išvažiavimui? Ar jau visi esat kalbinę savo kaimynus, draugus, gimes, pažįstamus? Ar priminėti tiems, kurie laikraščius neskaito, ar pasakėti dirbtuvėje savo draugams su kuriais jūs drauge dirbate, apie tą didelę naujieną?

Jei to viso nepadarete, tai pasistengkite dabar savo pareigas atlikti ir visiems pasakyti, kad tik kelios dienos beliko iki to iškilmingo ir rupestingai rengiamo SLA. 8-to apskričio išvažiavimo, kuris įvyks sekamam sekmadieniui, rugsėjo 11 d., Forest Hills Parke. Prasidės 12 val. dieną ir trauksis iki sutekės.

Iš mūsų rengėjų, pusės jau viskas galutinai prirengta. Trys geri kalbėtojai jau prisirengę pasakyti po trumpą ir storą prakalbą. Jais yra: A. B. Strimaitis, S. E. Vitaitis ir svečias J. K. Plungis iš Bayonne, N. J. Virvės traukimui jau užsiregistravo penkios SLA. kuopos — laimėtojai gaus 5 dol. dovanų. Deklamatorių visas pulkas laukia tos dienos. Melagių kompanija taipgi pasirušus kontestui ir gabišius melagius gaus dovanas. Šventakuprių partija su visa savo špigencija taipgi nekatrai laukia sekmadienio. O mūsų gabios šeimininkės gamina labai skanių užkandžių ir visiems užtektinai. Su gėrimu irgi nereikia niekam rūpintis, nes minkštųjų ir skanių gėrimų bus tiek, kad kas norės, tai galės juose plaukti. „Kietais“ gėrimais SLA. 8-tas apskritis nesirūpina — įstatymų nelaužo. Juk parke „kietiesiems“ gėrimams ne vieta, nes gali daugelio kojas taip suminkštinti, kad paskui medžiai gali užgriuti ant jų kojų galvų, arba galvos gali nukristi ant medžių.

Taigi iš mūsų pusės jau viskas prirengta. Tik jūs visi ne užmirškite atsilankyti ir savo pažįstamus atsivesti. Bus smagu, bus gražu — visi kartu linksminsimės rugsėjo 11 dieną, Forest Hills Parke.

Vienas Rengėjų.

JAUNUOLIAI RENGIASI IŠVAŽIAVIMUI.

Jau kaip žinoma, kad S. L. A. 38 kuopos Jaunuolių Mokyklos mokiniai rengia šaunų išvažiavimą rugsėjo 25 d., Forest Hills Parke. Kadangi jaunuoliai nori pasirodyti šiame išvažiavime su tikrai puikiu programai, tai kiekvieno penktadienio vakarais, „Vienybės“ salėje, Brooklyne, jaunuoliai lavinasi įvairių dalykų programai sudaryti. Todėl negali būti jokios abejonės, kad programą bus įdomus ir gražus ir kas svarbiausias, tai kad vieni jaunuoliai jį išpildys, apart poros trumpų prakalbėlių, kurias pasakys suaugusieji. O šiaip patys jaunuoliai kalbės deklamuos, dainuos ir žaislų programą išpildys. Kaip teko girdėti, tai tokių žaislų lietuvių išvažiavimuose dar nebuvo, kokius jaunuoliai rengia šiame išvažiavime. Tai bus naujanybė visais žvilgsniais: pirmas vienu jaunuolių išvažiavimas ir bus nauji žaislai jame, už kurių laimėjimą, rodos, skiriamos dovanos.

Todėl iš anksto visi lietuviai, ypač SLA. nariai privalo rengtis į šį išvažiavimą ir pasižiūrėti kokius išvažiavimus surengia mūsų priaugantys jaunimas. Jų pastangos reikia kiekvienam sąmoningam lietuviui paremti, nes tai yra tas būrelis jaunuolių, kurie rengiasi būti mūsų gyvenimo vadais ir veikėjais ir

todel mūsų visų pareiga dalyvauti jų rengiamose pramogose ir tuo būdu juos skatinti prie tolimosnio lavinimosi. Likusis pelnas nuo išvažiavimo skiriamas mokyklėlės palaikymui, kurioje už porą savaitžių jau prasidės pamokos.

Todel visi pasižymėkite rugsėjo 25 dieną kaip jaunųjų šventę ir visi toje šventėje — išvažiavime būtina dalyvaukite. Ypač butina pareiga dalyvauti jaunųjų tėvams, giminiams ir pažįstamiems ir visiems SLA. nariams su savo draugais.

Beveik Jaunuolis.

PASKUTINIS PRIMINIMAS.

Kaip jau porą kartų buvo minėta „Tėvynėje“, kad artistai K. Menkeliumiūtė ir F. Stankunas rengia puikų koncertą, tai dar kartą ir paskutinį kartą norime priminti „Tėvynės“ skaitytojams, kad nepamirštumėte šito žymaus koncerto, kuriame dalyvauja nemažas skaitliu gerų ir pasižymėjusių artistų jau nekalbant apie pačius rengėjus, kurių kvalifikacijos, kaip dainininkų, gerai yra žinomos Brooklyno ir apylinkės lietuviams. Šitas koncertas įvyks sekamam šeštadieniui, rugsėjo 10 d. Schwaben Hall, Knickerbocker ir Myrtle Aves. kerkštė, Brooklyne. Įlanka tik \$1.00 ir 75c. Tik į 50c., nes po koncertui teisės šokiai iki vėlumo. Pradžią 7:20 val. vakare. Rengėjai yra SLA. nariai ir todėl visų SLA. narių pareiga paremti savo draugus.

BUS PUKUS PIKNIKAS.

„Vienybės“ Bendrovė visomis pastangomis rengiasi prie savo pirmo metinio pikniko, kuris įvyks rugsėjo 18 d., 2 val. po pietų, naujai įrengtame Klasišaus Clinton Parke, Maspeth, N. Y. Rengėjai šio pikniko tikrina, kad tai bus pirmas tokis puikus piknikas šioje apylinkėje ir užtikrina, kad svetelio bus iš visų apylinkės miestų. Dabar naujai pastatyta tokia didelė svetainė, kad ir šokiams ir šiaip pasisėdėti vietos joje yra užtektinai tukstantiniai miniai žmonių. Sakoma vienoje tik salėje sutelpa apie 5,000 asmenų, todėl nei lietus šiuo kartu negalėtų pakenkti piknikui.

Patartina visiems ruoštis prie šio žymaus pikniko ir savo draugus paraginti, kad jame dalyvautų. Apart šokių ir kitų linksmynių, bus dar ir geras programos svečių palinksminimui ir pasmaginimui.

Vienybietis II.

ARTISTAS PILKA BROOKLYNE.

Pereita savaitę atvyko iš Bostono scenos artistas Stasys Pilka ir apsigyveno Brooklyne. Jis aplankė „Tėvynės“ Redakciją ir papasakojo savo artimiausius planus scenos darbuotei.

Pirmiausiai p. Pilka pranešė, kad jis dar gavo nuo Amerikos valdžios prailginimą leidimo Amerikoje gyventi iki birželio 1 d., 1928 m. Tą visą laiką jis aiš žada praleisti scenos darbuoteje su savo sudaromomis grupėmis, suvaidindamas geriausius komedijų, melodramų ir dramų įvairiose kolonijose. „Svarbiausias“, sako p. Pilka, „noriu šį laiką sunaudoti patirtojingam ir lietuvių kultūrai bei malonų upą sukeliančiam darbui.“

Brooklyne p. Pilka pasiryžęs pradėti iki ateinančių Naujų Metų. Čionai, žymesnių scenos jėgų padedamas, ypač Lietuvių Operetės Draugijos, mano perstatyti šiuos veikalus:

1) „Ekselencija“, gana juo-

kingas veikalas, iš prietikių su amerikonišiais lietuvių vaizdinčių Lietuvoje. Dabar šis veikalas spausdinamas Clevelando „Dirvoje“. Pilka mano jį statyti Brooklyne spalį 9 d.

2) „Žemės Rojus“, juokais plystanti komedija, busianti paskartota lapkričio 20 d., Maspeth Auditorijos Bendrovės surengimu ir rodos bus statoma Labor Lyceum salėje.

3) „Aušros Sunus“, Lietuvių klasinė ir didelė drama, parašyta Čiurlionienės, bus statoma gruodžio 4 d.

Taigi p. Pilka mano galėsias priruosti scenai ir jo paties parašyta komedija, kurią kiek vėliau statys Brooklyne. Visą bėda tik tame, kad Brooklyne nėra tinkamų svetainių pastatymui tokio veikalo, kaip „Aušros Sunus“, nes šitam veikalui reikalinga geras inscenizavimas. Taigi pasirodo, kad Brooklyno ir apylinkės lietuvių visuomenė turės progos pasigėrėti gerai vaidinimais, kuriuos mūsų artistas tikrai puikiai prirėngia scenai. Linkėtina jam ir jo bendradarbiams geriausios kloties.

TREČIOKAI JAU GRĮŽTA AMERIKON.

„Tėvynės“ Redakcijai rašo iš Klaipėdos atvirutę ir pasirašydami p. A. S. Trečiokas, p. J. Trečiokienė ir p-lės Josephine ir Marijona Tutliutės praneša sekamai:

„Šiandien, rugp. 17 d., sėdame į laivą „Baltarą“ ir plaukiame į Libavą, vėliau į Dancigą ir į Londoną. Tuo tarpu viskas labai gerai ir sveikiam savo draugus Amerikoje.“

IS SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMO.

SLA. 83 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko ketverge, 1 dieną rugsėjo, „Laisvės“ svetainėje. Nors oras buvo nepaprastai blogas, bet narių į susirinkimą atsilankė gana daug. Į kuopą įstojo vienas naujas narys.

Šiame susirinkime daugelis kuopos narių pasiėmė SLA. apylinkių ir mano pasidaruoti laike 83 kuopos vėjus naujų narių gavime. Tokis tų narių pasielgimas yra labai puikus ir pagirtinas. Iš jų turėtų imti pavyzdį ir kiti kuopos nariai. Kuopos vėjus naujų narių gavimui yra paskelbtas tam, kad kuopą padidinus, už tai visi kuopos nariai privalo stoti darban.

Nutarta surengti ant 25 dienos rugsėjo, „Laisvės“ svetainėje kokią nors pramogą kuopos naudai. To darbo atlikimui išrinkta komisija iš sekančių kuopos narių: V. Bovino, V. Keršulio ir Janausko. Kadangi visi komisijos nariai turi daug atvyrimo surengime įvairių pareigų, tad nėra abejonės, kad ir busimasis 83 kuopos parengimas bus puikus ir įvairus. Užtai visi kuopos nariai ir pašaliniai įsitęmkyte gerai dieną ir vietą ir dalyvaukite jame.

J. Aleksis,

Kuopos Korespondentas.

PR. RAŠKINIŲ ISTIKO NELAIME.

Rugpjūčio 18 d. iš Karaliaučiaus rašo „Tėvynės“ Redakcijai SLA. Kontrolės Komisijos narys Pranas Raškinis, brooklynietis, ir praneša sekamą liudną žinią:

„Buvau jums pranešęs, kad išvažiavau iš Lietuvos 18 d. rugpjūčio atgal į Ameriką, bet išėjo priešingai mano norui. Sugrįžus Lietuvon mano sveikata taip sublogėjo, kad dabar jau atsiduriu Karaliaučium ir esu privatišokj klinikoje. Priežastis mano ligos yra skrandžio (skilvio) suirimas ir jau buvau dašęs iki to, kad be kito pagalbos nei paeiti negalėjau. Teko būti Kauno ligoninėje, bet neapsiėmė kitaip gydyti, kaip tik operaciją daryti.

Nekurių daktarų patarimu atvykau į Karaliaučius ir manau čionai prisiėsi pasiduoti operacijai.

„Smagu pažymėti, kad Lietuvos konsulas Karaliaučiuje p. Kalvaitis rupinasi mano visais reikalais ir visokią galimą pagalbą man teikia. Labai geras ir draugingas žmogus p. Kalvaitis ir užsitarauja didelės pagarbos, kuomet savo tautiečiams tiek daug padeda.“

Vėlesnės žinios gautos, kad p. Raškinio padaryta operacija 20 d. rugpjūčio. Tai labai gaila, kad gerb. SLA. veikėją tokia nelaimė ištiko ir todėl labai jam užjaučiame ir linkime kuogreičiausiai pasveikti ir grįžti atgal Amerikon.

ATOSTOGOSE.

SLA. spaustuvės darbininkas, p. M. L. Vasiliauskas, antra savaitė leidžia atostogas Bostone ir apylinkėje. Teko nugirsti, kad jam tenai labai linksma ir vašingi bostoniečiai savo draugus moka puikiai pavaišinti.

PRIGIRDĖ JAUNIKAITI PASINAUDOJIMO TIKSLU.

Joseph Lefkowitz, 42 metų amžiaus, moteriškų drabužių pardavėjas, Irving Rubinzahl, 22 m. amžiaus ir Harry Greenber, 17 metų amžiaus, visi trys žydai, kaltinami nužodyme Benjamin Goldstein, 22 metų amžiaus.

Rubinzahl ir Greenber prisipažino, kad Lefkowitz pasamdė juos nužudyti Goldsteiną. Lefkowitz buvo apdraudęs Goldsteiną ant \$70,000 ir norėjo gauti tuos pinigus.

Dabar distriko prokuroras Todd, kuris veda tyrinėjimą, sako, kad ir pats B. Goldstein norėjo apsukti apdraudus kompaniją. Prokurorui Dodd pasakojo Goldstein brolis David, kad Lefkowitz susitarė su jo broliu, kad pastarasis tyčia iškris iš valtelės Gravesend Bay, o tuo pačiu sykiu Lefkowitz patyktai nuvyks savo motoriniu laiveliu prie jo ir išgelbės jį, o paskui pasius jį į Honolulu, paskelbs jį nusikendusiu ir pareikalaus iš kompanijos apdraudus pinigų. Kuomet gaus pinigus, abudu pasidalins.

Bet Lefkowitz taip nepadarė. Jo suokabininkai išmetė iš valtelės Goldsteiną. Lefkowitz stobavė prie kranto ir nevyko jį gelbėti, kaip buvo prizaadėjęs. Goldstein prigirė.

RUPINASI NIKARAGUOS RINKIMAMS.

Balboa, Panamos perkaso zone. — Į Cristhotal atvyko Suvienytų Valstijų brig. gen. McCoy. Jis vyksta į Nikaragą prisiruošti prie prezidento rinkimų Nikaraguoje prižiūrėjimo. Rinkimai įvyks 1928 metuose.

VISOS GRĮŽTA LIETUVON.

Kauno „Šviturio“ B-vė atperka atgal iš A. Olszewskio visas savo knygas kurias jį buvo jam pardavusi 1925 metais. Už mėnesio laiko tos visos knygos bus jiems išsiųstos Lietuvon. Šiose knygoose yra didžiausias pasirinkimas įvairių teatrališkų veikalų, dainų ir geriausių kompozitorių muzikos gaidų, įvairių mokykloms vadovėlių, Lietuvos žemlapių, Vilniaus miesto albumų, istorijų, pasakų, apysakų, romanų ir šimtai kitų knygų.

Taigi kas dar norėtųmėte kurias nors iš šių knygų gauti, tai pasistengkite jas užsisakyti kuo neišsiųstos, nes užmesio jau atsiduria Karaliaučium ir esu privatišokj klinikoje. Priežastis mano ligos yra skrandžio (skilvio) suirimas ir jau buvau dašęs iki to, kad be kito pagalbos nei paeiti negalėjau. Teko būti Kauno ligoninėje, bet neapsiėmė kitaip gydyti, kaip tik operaciją daryti.

Rašykite tuojau adresu: A. Olszewski, 3241 S. Halsted St., Chicago, Ill. Reikalaudami katalogo įdėkite 2c. stampą.

Kuopu Susirinkimai

Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 11 d., 1927, 2 val. po pietų, Y. M. C. A. svetainėje. Gerbiamieji nariai ir narės SLA. 124 kuopos, meldžiame visus atėiti į susirinkimą, nes turime daug dalykų apsvarstyti ir delegatus išrinkti į apskričio išvažiavimą. Kuriems prireiktų finansų raštininko, tai kreiptės po nauju antrašu:

Joe Leonavičius, 51 Capitol Ave., Hartford, Conn.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 11 d., Abračinsko svetainėje, 27 W. Coal St. Pradžią 2-rą val. po pietų. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus daug ko naujo svarstoma. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašymui prie SLA.

V. V. Vaišnoras — rašt.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

I S T O R I J A

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00
Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu: „T E V Y N Ė S“ ADM., 307 W. 30-th Street, NEW YORK, N. Y.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda seniausias graboriaus biznis, tarnavusis per 30 metų žmonėms. Muro garage su šiluma ir visais reikalingais įrengimais bel 20 automobilių. Ant antrų lubų 12 kambarių su visais moderniais įtaisymais. Galima gyventi 3 šeimynoms. Norėdami sužinoti daugiau, malonėkite kreiptis šiuo antrašu:

TILLIES SWEET SHOP, 194 Slocum Street, KINGSTON, PA.

MATEUŠAS VALUKONIS

— Ant —
SCHOOL DIRECTOR HANOVER TOWNSHIP

Prašo jūsų balso ir paramos 20 dieną Rugsėjo.

Nepamirškite lietuvių balsuoti už savo tautietį, nes jūs žinote, kad ši vieta yra apgyventa gana tirstai lietuviams ir nekurie esate gana daug padėję truso ir pinigų duodami mokslo savo vaikams ir daug tokių yra lietuvių, kurios galėtų užimti vietas mokytojų, bet šiuo tarpu nė vienos nėra lietuvių mokytojos, už tai kad visi yra avetintaučiai valdininkai ir lietuvių nepileidžia į tokias vietas. Balsuodami už lietuvių ir remdami savo tautiečius suteiksite daug gero savo vaikams ir patys del savęs, nes jūs žinote, kad MATEUŠAS VALUKONIS yra gerai žinomas tarp lietuvių ir daug gero yra suteikęs lietuviams ir visuomet gerai ir teisingai lietuviams tarnaus ir nepamirškite balsuoti už MATEUŠĄ VALUKONĮ.

MATTHEW WALUKONIS For School Director, Hanover Township prašo jūsų balso ir paramos!

Paieškojimas

Aš Vincas Paulauskas paieškau savo brolio Jono Paulausko, kuris paeina iš Vilniaus rėd., Lydos apskr., Načios parapijos, Gaturkos kaimo. Jis seniau gyveno Providence, R. I. Meldžiui atsišaukti jo paties arba kas žino apie jį pranešti man sekančiu adresu:

VILIMAS PAULAUŠKAS, 551 — 2nd Ave., Milwaukee, Wis.

SKAITYKITE DABAR!

Daugiau pusę šimtmečio studijavome koki smagu ir pataravimo jūrų keliauninkai nori už numazintą prekę.

Mes žinome kaip Jus patenkinti. Puikiai patogumai antroje ir trečioje klasoje.

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
International Mercantile Marine Co.
Muz. Geri Agentai apie tai Tamstai pasakyti. Arba kreipkitės prie mūsų Passenger Department: No. 1 Broadway, New York City.

AR INKSTAI DARO JUMS NESMAGUMŲ?

„Mano inkstai darė man nesmagumų. Skaudėjo nugara, buvau nervuotas, silpnas ir ligotas,“ sako Mr. Geo. Leavitt, Sublett, Kansas. „Aš vartojuo Nuga-Tone ir dabar jaučiuosi stipresnis ir sveikesnis. Aš maloniai rekomenduoju Nuga-Tone visiems, kurie turi silpną ir nuvargintą sistemą.“

Nuga-Tone suteikusias tikrą palaimą del tų, kurie nuolat buvo silpni ir išblyškę. Jos suteikė daugiau energijos silpniems ir nervuotiems vyrams ir moterims, taipgi suteikė ramų ir atšviežinantį miegą, kurie negalėdavo miegoti. Nuga-Tone pataiso apetitą, nesmagumus į keletą dienų, daugelyje atsitikimų prastina užkietėjimą, gaus iš vidurių ir žarnų, svaiguli, padaugina silpniems svarumą. Nuga-Tone atšviežina jėgą del visų kuno organų, jos yra parduodamos vaistinėse su garantija, kad suteiks užganėdinimą.

I r i š LIETUVOS

per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo

COLUMBUS

ARBA ANT KITŲ LAIVŲ ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIUS DIENOS ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikta kajuotos.

NORTH GERMAN LLOYD

32 Broadway, New York
arba prie vietos agento.

DOVANOS VISIEM!

Kiekvienas, kuris tik užsiprenumeruos savaitinį laikraštį „Sandarą“ ant metų laiko ir prišius metinę prenumeratą \$2, visi gaus po puikią dovaną, skustuvą Safety Razor, kaip dovaną. Tad nieko nelaukdami prenumerokite „Sandarą“ ir įsigykite tą dovaną vieno dolerio vertės. Prenumeratas siųskite sekančiu antrašu:

327 E Street, SO. BOSTON, MASS.
S A N D A R A

DABAR UŽSIRAŠYK

AMERIKOS LIETUVIŲ

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių. yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVIŲ, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„A M E R I K O S L I E T U V I S“

14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

Kuomet „VOTYS“, įsipliovimai, žaidžios ir tt. atsitinka BEAR BRAND SALVE (Grobilewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudymų. Kaina 35c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

LIETUVIAI!!

BALTICO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPEDĄ

siunčiant du laivų pernai o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORCIU I KLAIPEDĄ:
Trečia klasa \$107.00
Ten ir atgal tikta \$181.00
Turistinė III klasa \$117.00
Ten ir atgal tikta \$196.00
Valdžios takai atskirum.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:
— „ESTONIA“ 30 Rugs-Sept.
„LITUANIA“ 11 Spalio-Oct.
„POLONIA“ 1 Lapkričio-Nov.
„LITUANIA“—22 Lapkr.-nov.

KALĖDŲ LAIVAS „POLONIA“ 6 Gruodžio-Dec.
Žiniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę
BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street, New York, N. Y.